

BRE HIPOTECZNY

Wyróżniają nas ludzie.

**Sprawozdanie finansowe
BRE Banku Hipotecznego SA za 2012 rok
według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)**

BRE HIPOTECZNY

Warszawa, luty 2013

Wybrane dane finansowe

Wybrane dane finansowe	w tys. zł		w tys. EUR	
	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
I. Przychody z tytułu odsetek	245 624	230 650	58 852	55 711
II. Przychody z tytułu opłat i prowizji	2 026	1 517	485	366
III. Wynik na działalności handlowej	36 188	15 909	8 671	3 843
IV. Zysk brutto	14 099	27 589	3 378	6 664
V. Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Spółki	9 287	20 878	2 225	5 043
VI. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	711 444	(292 015)	170 463	(70 533)
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 262)	(3 808)	(782)	(920)
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(381 622)	343 810	(91 437)	83 044
IX. Przepływy pieniężne netto, razem	326 560	47 987	78 244	11 591
X. Aktywa razem	4 809 712	4 510 572	1 176 486	1 021 231
XI. Zobowiązania wobec innych banków	1 172 467	1 341 341	286 793	303 691
XII. Zobowiązania wobec klientów	179 033	178 230	43 793	40 353
XIII. Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy Spółki	500 705	389 186	122 476	88 115
XIV. Kapitał podstawowy	275 000	175 000	67 267	39 621
XV. Liczba akcji w tys. sztuk	2 750	1 750	2 750	1 750
Wartość księgowa na jedną akcję /				
XVI. Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	182,07	222,39	44,54	50,35
XVII. Współczynnik wypłacalności (w %)	11,97	11,90	11,97	11,90
Zysk na jedną akcję zwykłą /				
XVIII. Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	5,00	11,93	1,20	2,88

W dniu 23.11.2012 r. BRE Bank Hipoteczny SA przeprowadził emisję niepubliczną bez prawa poboru 1 000 000 akcji zwykłych imiennych.

W dniu 08.01.2013 r. nastąpił wpis do Krajowego Rejestru Sądowego nowej wysokości kapitału zakładowego BRE Banku Hipotecznego SA, podwyższonego w wyniku nowej emisji. Według stanu na dzień 08.01.2013 r. kapitał zakładowy BRE Banku Hipotecznego SA (w całości opłacony) wynosi 275 000 tys. zł. Na dzień 31.12.2012 r. łączny wpływ z nowej emisji akcji w wysokości 100 000 tys. zł, został zaprezentowany w oddzielnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej „Opłacony kapitał niezarejestrowany”.

Liczba akcji nowej emisji oraz podwyższona wartość kapitału zakładowego została uwzględniona w danych stanowiących podstawę wyliczenia zysku i wartości księgowej na jedną akcję zwykłą oraz rozwodnionego zysku i rozwodnionej wartości księgowej na jedną akcję zwykłą.

Do wyliczenia wybranych danych finansowych w EUR zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej - kurs NBP z dnia 31.12.2012 r. - 1 EUR = 4,0882 PLN oraz kurs NBP z dnia 31.12.2011 r. - 1 EUR = 4,4168 PLN.
- dla pozycji rachunku zysków i strat i pozycji sprawozdania z przepływów pieniężnych - kurs wyliczony jako średnia kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2012 i 2011 roku, odpowiednio: 1 EUR = 4,1736 PLN i 1 EUR = 4,1401 PLN.

SPIS TREŚCI

Rachunek zysków i strat	3
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	3
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	4
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	5
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6
Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego	7
1. Informacje o BRE Banku Hipotecznym SA	7
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	7
3. Zarządzanie ryzykiem finansowym	20
4. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	38
5. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości ...	40
6. Segmenty operacyjne	40
7. Wynik z tytułu odsetek	44
8. Wynik z tytułu opłat i prowizji	45
9. Wynik na działalności handlowej	45
10. Pozostałe przychody operacyjne	45
11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	46
12. Ogólne koszty administracyjne	46
13. Pozostałe koszty operacyjne	47
14. Podatek dochodowy	47
15. Ujawnienia dotyczące efektu podatkowego elementów pozostałych dochodów całkowitych	48
16. Ujawnienia dotyczące elementów pozostałych dochodów całkowitych	48
17. Kasa, operacje z bankiem centralnym	48
18. Należności od banków	48
19. Pochodne instrumenty finansowe	49
20. Kredyty i pożyczki udzielone klientom	49
21. Lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione	50
22. Inwestycje w jednostkach zależnych	51
23. Wartości niematerialne	51
24. Rzeczowe aktywa trwałe	52
25. Inne aktywa	54
26. Zobowiązania wobec innych banków	54
27. Zobowiązania wobec klientów	54
28. Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	55
29. Zobowiązania podporządkowane	58
30. Pozostałe zobowiązania i rezerwy	58
31. Odroczony podatek dochodowy	59
32. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	60
33. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	61
34. Aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenia	61
35. Kapitał podstawowy	61
36. Zyski zatrzymane	62
37. Dywidenda na akcję	62
38. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	62
39. Transakcje z podmiotami powiązanymi	63
40. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	66
41. Współczynnik wypłacalności/adekwatność kapitałowa	67
42. Zdarzenia po dniu bilansowym	70

Rachunek zysków i strat

	Nota	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Przychody z tytułu odsetek		245 624	230 650
Koszty z tytułu odsetek		(198 134)	(164 052)
Wynik z tytułu odsetek	7	47 490	66 598
Przychody z tytułu opłat i prowizji		2 026	1 517
Koszty z tytułu opłat i prowizji		(1 647)	(1 485)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	8	379	32
Wynik na działalności handlowej, w tym:	9	36 188	15 909
Wynik z pozycji wymiany		2 278	4 135
Wynik na pozostałej działalności handlowej		33 910	11 774
Pozostałe przychody operacyjne	10	674	1 415
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	11	(26 260)	(14 436)
Ogólne koszty administracyjne	12	(36 867)	(36 718)
Amortyzacja	23,24	(3 748)	(3 652)
Pozostałe koszty operacyjne	13	(3 757)	(1 559)
Zysk brutto		14 099	27 589
Podatek dochodowy	14	(4 812)	(6 711)
Zysk netto		9 287	20 878
Zysk netto		9 287	20 878
Średnia ważona liczba akcji zwykłych /			
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w tys. sztuk)		1 857	1 750
Zysk na jedną akcję zwykłą /			
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)		5,00	11,93

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Zysk netto		9 287	20 878
Pozostałe dochody podlegające opodatkowaniu		2 232	196
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (netto)	16	2 232	196
Dochody całkowite netto, razem		11 519	21 074

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 7 do 71 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Nota	31.12.2012	31.12.2011
Kasa, operacje z bankiem centralnym	17	3 069	6 218
Należności od banków	18	10 282	484
Pochodne instrumenty finansowe	19	11 128	7 033
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	20	4 108 155	4 150 313
Lokacyjne papiery wartościowe, w tym:	21	564 960	305 557
- dostępne do sprzedaży		564 960	305 557
Aktywa zastawione	21	1 298	1 191
Inwestycje w jednostki zależne	22	65	65
Wartości niematerialne	23	1 384	2 048
Rzeczowe aktywa trwałe	24	9 171	9 083
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31	9 960	8 124
Inne aktywa, w tym:	25	90 240	20 456
- zapasy		89 073	18 772
A k t y w a r a z e m		4 809 712	4 510 572
KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec innych banków	26	1 172 467	1 341 341
Pochodne instrumenty finansowe	19	461	9 640
Zobowiązania wobec klientów	27	179 033	178 230
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	28	2 852 445	2 488 440
Zobowiązania podporządkowane	29	100 316	100 300
Pozostałe zobowiązania i rezerwy	30	4 122	3 432
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		163	3
Z o b o w i ą z a n i a r a z e m		4 309 007	4 121 386
Kapitały			
Kapitały własne		500 705	389 186
Kapitał podstawowy:	35	275 000	175 000
- Zarejestrowany kapitał akcyjny		175 000	175 000
- Opłacony kapitał niezarejestrowany		100 000	-
Zyski zatrzymane	36	223 315	214 028
- Wynik finansowy z lat ubiegłych		214 028	193 150
- Wynik roku bieżącego		9 287	20 878
Inne pozycje kapitału własnego		2 390	158
Kapitały razem		500 705	389 186
Kapitały i zobowiązania razem		4 809 712	4 510 572
Współczynnik wypłacalności	41	11,97	11,90
Wartość księgowa		500 705	389 186
Liczba akcji / Rozwodniona liczba akcji (w tys. sztuk)		2 750	1 750
Wartość księgowa na jedną akcję / Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		182,07	222,39

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 7 do 71 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Zmiany w okresie od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r.

	Nota	Kapitał podstawowy		Zyski zatrzymane				Inne pozycje kapitałów	Razem
		Zarejestrowany kapitał akcyjny	Oplacony kapitał niezarejestrowany	Pozostały kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Niepodzielony zysk z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	
Stan na 1 stycznia 2012 r.		175 000	-	170 150	23 000	20 878	-	158	389 186
Zysk netto	36						9 287		9 287
Pozostałe dochody	16							2 232	2 232
Dochody całkowite razem							9 287	2 232	11 519
Transfer na fundusz ogólnego ryzyka bankowego		-	-	-	4 000	(4 000)	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy		-	-	16 650	-	(16 650)	-	-	-
Emisja akcji		-	100 000	-	-	-	-	-	100 000
Pozostałe zmiany		-	-	-	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2012 r.		175 000	100 000	186 800	27 000	228	9 287	2 390	500 705

Zmiany w okresie od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r.

	Nota	Kapitał podstawowy	Zyski zatrzymane				Inne pozycje kapitałów	Razem
		Zarejestrowany kapitał akcyjny	Pozostały kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	Niepodzielony zysk z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	
Stan na 1 stycznia 2011 r.		175 000	142 550	20 000	30 854	-	(38)	368 366
Zysk netto	36					20 878		20 878
Pozostałe dochody	16						196	196
Dochody całkowite razem						20 878	196	21 074
Transfer na fundusz ogólnego ryzyka bankowego		-	-	3 000	(3 000)	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy		-	27 600	-	(27 600)	-	-	-
Pozostałe zmiany		-	-	-	(254)	-	-	(254)
Stan na 31 grudnia 2011 r.		175 000	170 150	23 000	-	20 878	158	389 186

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 7 do 71 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	711 444	(292 015)
Zysk przed opodatkowaniem	14 099	27 589
Korekty:	697 345	(319 604)
Zapłacony podatek dochodowy (znak ujemny)	(7 013)	(3 595)
Amortyzacja	3 748	3 652
Przychody z tytułu odsetek	(245 624)	(230 650)
Koszty z tytułu odsetek	198 134	164 052
Odsetki otrzymane	238 371	221 106
Odsetki zapłacone	(200 548)	(154 179)
Zmiana stanu należności od banków	1	(254)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych	(13 274)	6 020
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom	50 805	(371 368)
Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych	62 019	38 415
Zmiana stanu pozostałych aktywów	(69 783)	(19 637)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	671 901	95 323
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	3 783	(64 463)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	4 044	(4 197)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań i rezerw	691	125
Wynik na sprzedaży wartości niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych	90	46
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	711 444	(292 015)
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(3 262)	(3 808)
Wpływy z działalności inwestycyjnej	90	65
Z tytułu zbycia wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	90	65
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	3 352	3 873
Z tytułu nabycia wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	3 352	3 873
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(3 262)	(3 808)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(381 622)	343 810
Wpływy z działalności finansowej	1 756 034	1 824 385
Z tytułu kredytów otrzymanych od banków	-	120 285
Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 556 034	1 704 100
Z tytułu emisji akcji	100 000	-
Z tytułu zaciągnięcia pożyczki podporządkowanej	100 000	-
Wydatki z tytułu działalności finansowej	2 137 656	1 480 575
Z tytułu spłaty kredytów otrzymanych od banków	838 656	200 475
Z tytułu wykupu dłużnych papierów wartościowych	1 199 000	1 280 100
Z tytułu spłaty pożyczki podporządkowanej	100 000	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(381 622)	343 810
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, razem (A+B+C)	326 560	47 987
Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego	171 619	123 632
Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego (Nota 38)	498 179	171 619

Noty objaśniające przedstawione na stronach od 7 do 71 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego

1. Informacje o BRE Banku Hipotecznym SA

Bank postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XVI Wydział Gospodarczy - Rejestrowy w dniu 16.04.1999 r. został wpisany do Rejestru Handlowego pod numerem 56623.

Dnia 27.03.2001 r. Sąd Rejonowy w Warszawie wydał postanowienie o wpisie Banku do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000003753.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności Bank posiada numer 64.19.Z „Pozostałe pośrednictwo pieniężne”.

Zgodnie ze Statutem Banku, przedmiotem działalności Banku jest świadczenie usług bankowych na rzecz osób fizycznych i prawnych, jak również na rzecz jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej zarówno w złotych polskich, jak i w walutach.

Bank działa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Siedziba Banku mieści się w Warszawie, przy Al. Armii Ludowej 26.

Czas trwania Banku jest nieograniczony.

BRE Bank Hipoteczny SA jest specjalistycznym bankiem hipotecznym, działającym na rynku finansowania nieruchomości komercyjnych oraz emisji listów zastawnych.

Oferta Banku skierowana jest do podmiotów gospodarczych i klientów instytucjonalnych inwestujących w zakup, budowę lub modernizację nieruchomości komercyjnych, takich jak budynki biurowe, centra handlowe, hotele, powierzchnie magazynowe i dystrybucyjne, a także osiedla mieszkań i domów, realizowane przez deweloperów mieszkaniowych. Kolejnym ważnym obszarem działania Banku jest kredytowanie jednostek samorządu terytorialnego, w formie finansowania inwestycji takich jak budownictwo komunalne, budowa i remonty dróg, oczyszczalni ścieków, placówek oświatowych, innych obiektów, a także refinansowanie nieruchomości gminnych - siedzib samorządów, lokali użytkowych, budynków biurowych. Ofertę kredytową Banku uzupełniają usługi doradcze, adresowane do inwestorów i podmiotów działających na rynku nieruchomości komercyjnych. Bank jest także liderem emisji listów zastawnych, papierów dłużnych za pośrednictwem których refinansuje swoją działalność kredytową.

Działalność BRE Banku Hipotecznego SA realizowana jest w segmentach operacyjnych szczegółowo opisanych w Nocie 6.

Przeciętne zatrudnienie w 2012 r. wynosiło 128 osób, a w 2011 r. 126 osób.

Sprawozdanie finansowe za 2012 r. zostało zatwierdzone przez Zarząd dnia 28.02.2013 r.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Bank przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego zostały zaprezentowane poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

2.1. Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie finansowe BRE Banku Hipotecznego SA sporządzono za okres 12 miesięcy zakończony 31.12.2012 r. Niniejsze sprawozdanie finansowe jest sprawozdaniem jednostkowym.

BRE Bank Hipoteczny SA posiada jedną spółkę zależną - Bankowy Dom Hipoteczny Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (BDH). Bank posiada 100% udziałów w BDH oraz 100% udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu. Kapitał podstawowy BDH na dzień 31.12.2012 r. wynosił 65 tys. zł i dzielił się na 65 udziałów o wartości nominalnej 1 tys. zł każdy. Wszystkie udziały Banku w kapitale BDH zostały opłacone. Suma bilansowa spółki BDH według stanu na 31.12.2012 r. wynosiła 186 tys. zł, według stanu na 31.12.2011 r. 184 tys. zł. Siedziba BDH mieści się w Warszawie przy ul. Al. Armii Ludowej 26. Inwestycje Banku w jednostki zależne wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Bank nie sporządza skonsolidowanego sprawozdania finansowego, korzystając ze zwolnienia, iż sam jest jednostką zależną BRE Banku SA, który posiada 100% akcji Banku (24,29% bezpośrednio i 75,71% pośrednio, przez BRE Holding Sp. z o.o.) oraz z uwagi na fakt, iż BRE Bank SA sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które jest publikowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Siedziba centrali BRE Banku SA mieści się w Warszawie przy ul. Senatorskiej 18.

Sprawozdanie finansowe BRE Banku Hipotecznego SA sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi do stosowania przez Unię Europejską, według zasady kosztu historycznego, z uwzględnieniem zasad wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym wszystkich kontraktów pochodnych.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia określonych szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu zaprezentowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych przez Bank zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone lub takie, przy których założenia i szacunki są znaczące z punktu widzenia sprawozdania finansowego, ujawnione zostały w Nocie 5.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenia kontynuowania działalności w dającej się przewidzieć przyszłości.

2.2. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Bank szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych, środków na rachunkach bankowych oraz lokacyjnych papierów wartościowych ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej.

Koszty z tytułu odsetek obejmują odsetki zapłacone oraz naliczone, a także prowizje rozliczane efektywną stopą procentową z tytułu przyjętych depozytów od klientów, depozytów międzybankowych, kredytów otrzymanych, pożyczek podporządkowanych, środków zgromadzonych na rachunkach bankowych klientów oraz własnych wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych.

Odsetki naliczone od należności, dla których stwierdzono utratę wartości są rozpoznawane w przychodach odsetkowych w oparciu o stopy procentowe wykorzystywane do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych przy wyliczaniu odpisów z tytułu utraty wartości. Odsetki te są naliczane do rachunku zysków i strat od części kapitału możliwej do odzyskania tj. z uwzględnieniem korekty trwałej utraty wartości ekspozycji.

2.3. Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji zasadniczo są ujmowane z chwilą wykonania usługi na zasadzie memoriału. Prowizje z tytułu udzielonych kredytów są ujmowane w rachunku efektywnej stopy procentowej i zaliczane do przychodu odsetkowego. Prowizje dotyczące umów, które nie zostały uruchomione na datę pobrania lub zapłacenia prowizji, korygują wartość efektywnej stopy procentowej w dacie uruchomienia środków. Prowizje dla umów kredytowych, które nie zostały uruchomione są jednorazowo zaliczane do rachunku zysków i strat w dacie wygaśnięcia umowy kredytowej. Prowizje za postawione do dyspozycji klienta transze kredytowe (za zaangażowanie) naliczane są równomiernie w okresie świadczenia usługi. Kwota prowizji jest rozliczana w czasie na przestrzeni okresu, którego dotyczy transakcja objęta prowizją. Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji, dla których nie znajduje zastosowania metoda efektywnej stopy procentowej ujmowane są zasadniczo zgodnie z zasadą memoriału w chwili wykonania usługi.

Koszty prowizji dotyczące kwot zapłaconych od zaciągniętych kredytów, wyemitowanych papierów wartościowych korygują wartość efektywnej stopy procentowej w dacie uruchomienia środków, bądź w dacie zapłaty, jeśli ta nastąpiła po dniu uruchomienia środków.

Koszty prowizji od innych operacji zaliczane są jednorazowo do rachunku zysków i strat.

2.4. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Segment operacyjny jest to komponent jednostki:

- a) który angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą można uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi komponentami tej samej jednostki);
- b) którego wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy podejmowaniu decyzji o zasobach alokowanych do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu; oraz
- c) w przypadku którego są dostępne oddzielnie informacje finansowe.

2.5. Aktywa finansowe/zobowiązania finansowe

2.5.1. Aktywa finansowe

Bank klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności.

O klasyfikacji inwestycji decyduje kierownictwo w momencie ich początkowego ujęcia.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujmuje się lub wyłącza ze sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień rozliczenia transakcji. Kredyty wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktywa finansowe wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Bank dokonał przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Bank wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu.

Pożyczki i należności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to inwestycje, które Bank zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony. Mogą one zostać sprzedane, np. w celu poprawy płynności, w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych.

Przychody z tytułu odsetek od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w wyniku z tytułu odsetek. Zyski lub straty na wycenie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmowane są bezpośrednio w pozostałych dochodach całkowitych.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje aktywa finansowe przeznaczone do obrotu.

Jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat Bank klasyfikuje instrumenty pochodne.

Wycena i wynik ze sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat ujęte są w wyniku na działalności handlowej.

W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe zaklasyfikowane do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na koniec okresu sprawozdawczego wyceniane według wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są

wykazywane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały w pozycji wynik na działalności handlowej. Inwestycje Banku w jednostki zależne wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na koniec okresu sprawozdawczego wyceniane według wartości godziwej. Pożyczki i należności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone bezpośrednio na pozostałe dochody całkowite do czasu usunięcia danego składnika aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej lub wystąpienia utraty wartości - wówczas łączna kwota zysków lub strat ujmowanych dotychczas w pozostałych dochodach całkowitych wykazywana jest w rachunku zysków i strat. Jednakże, odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności. Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej wartości rynkowej.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności (UDTZ) to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Bank zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

W przypadku sprzedaży przez Bank przed terminem zapadalności części aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, której nie można uznać za nieistotną, następuje tzw. „zarażenie portfela UDTZ”, a tym samym wszystkie aktywa z tej kategorii są przekwalifikowane do kategorii dostępnych do sprzedaży.

W prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu okresach sprawozdawczych, w Banku nie było aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności.

2.5.2. Zobowiązania finansowe

Bank klasyfikuje swoje zobowiązania finansowe do następujących kategorii:

- zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

Przez zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat rozumie się:

- zobowiązania przeznaczone do obrotu, które zostały zaciągnięte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z krótkoterminowych zmian cen oraz wahań innych czynników rynkowych,
- inne zobowiązania finansowe, bez względu na zamiary jakimi kierowano się przy zawieraniu kontraktu, jeżeli stanowią one składnik portfela podobnych zobowiązań finansowych, co do którego jest duże prawdopodobieństwo realizacji w krótkim terminie zakładanych korzyści ekonomicznych,
- pochodne instrumenty finansowe,
- zobowiązania zaklasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat decyzją Banku.

Poza instrumentami pochodnymi Bank nie sklasyfikował żadnego innego zobowiązania finansowego jako wycenianego w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Do grupy pozostałych zobowiązań finansowych zalicza się w szczególności:

- środki na rachunkach bankowych,
- depozyty przyjęte od klientów,
- otrzymane pożyczki podporządkowane,
- kredyty otrzymane,
- wyemitowane przez Bank dłużne papiery wartościowe (listy zastawne i obligacje),
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług.

Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

2.6. Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

2.7. Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane według zamortyzowanego kosztu

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”) oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) ma wpływ na możliwe do wiarygodnego oszacowania przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych.

Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Bank informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika,
- b) naruszenie umowy, np. niespłacenie albo opóźniona spłata odsetek lub części kapitałowej zobowiązania,
- c) dokonanie przez Bank ustępstwa na rzecz dłużnika spowodowanego ekonomicznymi lub prawnymi aspektami jego trudności finansowych, które w innych okolicznościach nie byłoby brane pod uwagę,
- d) prawdopodobieństwo bankructwa lub innej reorganizacji finansowej dłużnika,
- e) zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych spowodowany trudnościami finansowymi lub dające się zaobserwować dane wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:
 - niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników lub
 - warunki ekonomiczne w kraju lub na rynku lokalnym wpływające na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

Bank najpierw ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Bank ustali, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości pożyczek i należności, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów, a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez konto odpisów aktualizujących, a kwota straty obciąża rachunek zysków i strat. Jeżeli kredyt ma zmienną stopę procentową, wówczas stopą dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa ustalona zgodnie z umową.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z przejęcia zabezpieczenia, pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości, ekspozycje kredytowe są grupowane na potrzeby zapewnienia jednorodności ryzyka kredytowego w ramach danego portfela. Do grupowania na jednorodne portfele użytych może zostać wiele parametrów, np.: typ kontrahenta, typ ekspozycji, szacowane prawdopodobieństwo *defaultu*, typ zabezpieczenia, przeterminowanie, zapadalności oraz ich kombinacje. Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych parametrów strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Do wyliczenia kwoty odpisów na ekspozycje bilansowe analizowane grupowo zostało wykorzystane prawdopodobieństwo wystąpienia *defaultu* (PD). Poprzez odpowiednie skalibrowanie wartości PD, uwzględniające specyfikę poszczególnych produktów i okresów ujawniania się strat na tych produktach, są to wartości PD pozwalające na wykrycie już zaistniałych strat i obejmujące jedynie okres w jakim straty, które wystąpiły na dzień oceny utraty wartości, powinny się ujawnić.

Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar odpisów na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu przeprowadzane są wszystkie wymagane procedury i ustalana jest kwota straty.

W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, odpowiednio zmniejszana (zgodnie z MSR 39) jest wysokość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów w rachunku zysków i strat. Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów klasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, brany jest pod uwagę m.in. znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej jego ceny nabycia. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata - ustalona jako różnica pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazaną w rachunku zysków i strat - zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujęte w rachunku zysków i strat nie są odwracane przez rachunek zysków i strat, lecz przez kapitał własny. Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po ujęciu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w rachunku zysków i strat.

Umowy renegocjowane

Bank traktuje renegocjację warunków umownych pożyczek i kredytów jako przesłankę utraty wartości, chyba, że renegocjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Następnie Bank ocenia, czy utrata wartości takich pożyczek i kredytów powinna zostać rozpoznana na bazie indywidualnej czy grupowej.

2.8. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje zapadalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę i środki w banku centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, bony skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa.

2.9. Pochodne instrumenty finansowe

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji, oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa, a o wartości ujemnej - jako zobowiązania. Najlepszym wskaźnikiem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu może być określona poprzez porównanie z innymi aktualnymi transakcjami rynkowymi dotyczącymi tego samego instrumentu (nie poddanego modyfikacji) lub na podstawie technik wyceny opartych wyłącznie na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych. Jeżeli taka cena jest znana, Bank wykazuje zyski lub straty pierwszego dnia.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, a także od rodzaju zabezpieczanej pozycji. Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych nie spełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu. Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń. Bank wykorzystuje instrumenty pochodne wyłącznie jako transakcje zabezpieczające.

Bank posiada w portfelu następujące instrumenty pochodne:

Instrumenty na ryzyko stopy procentowej:

- Kontrakty IRS (Interest Rate Swap)

Instrumenty na ryzyko kursu walutowego (będące terminowymi zobowiązaniami do zakupu waluty obcej lub krajowej):

- Kontrakty FX
- Kontrakty FX SWAP

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Pozabilansowe instrumenty pochodne i transakcje terminowe wyceniane są w wartości godziwej w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych.

Instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa, a o wartości ujemnej jako zobowiązania.

2.10. Zyski i straty w momencie początkowego ujęcia

Najlepszym dowodem wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcji (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji lub przepakowania) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne obejmują wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

Transakcje, w przypadku których wartość początkowa uzyskana z modelu wyceny (uwzględniającego zarówno dane obserwowane na rynku jak i dane nierynkowe) oraz cena transakcyjna różnią się, początkowe ujęcie następuje według ceny transakcyjnej. Bank zakłada, że cena taka jest najlepszym przybliżeniem wartości godziwej, pomimo faktu, iż wartość otrzymana z odpowiedniego modelu wyceny może być różna. Różnica pomiędzy ceną transakcji a wartością uzyskaną z modelu, zwyczajowo nazywana zyskami i stratami z początkowego ujęcia („*day one profit and loss*”), nie jest niezwłocznie ujmowana w rachunku zysków i strat.

Moment ujęcia odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia jest oceniany indywidualnie. Są one amortyzowane przez okres trwania transakcji, odraczane do momentu, kiedy wartość instrumentu może być ustalona na podstawie obserwowanych rynkowych danych wejściowych, lub realizowane przez płatności. Instrument finansowy jest od tego momentu wyceniany w wartości godziwej, skorygowanej o zyski i straty z początkowego ujęcia. Dalsze zmiany wartości godziwej są niezwłocznie ujmowane w rachunku zysków i strat bez odwracania odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia.

2.11. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wykazane są według ceny nabycia, skorygowanej o koszty ulepszenia (przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji) oraz naliczone umorzenie. Umorzenie naliczane jest metodą liniową przy uwzględnieniu oczekiwanych okresów ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych. W przypadku, gdy dla danego składnika wartości niematerialnych przewidywany okres użytkowania jest odmienny niż określono poniżej, okres amortyzacji dla danego aktywa może zostać określony z uwzględnieniem tej odmienności. Nakłady na składnik wartości niematerialnych ujmuje się w kosztach w momencie ich poniesienia, chyba że stanowią element ceny nabycia lub kosztu wytworzenia składnika wartości niematerialnych, który spełnia kryteria ujmowania.

Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania (2-10 lat). Wydatki związane z tworzeniem lub utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Koszty bezpośrednio związane z wytworzeniem dających się zidentyfikować unikatowych programów komputerowych przez Bank, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmuje się jako wartości niematerialne.

Aktywowane koszty związane z tworzeniem oprogramowania amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania.

Koszty zakończonych prac rozwojowych

Bank identyfikuje koszty prac rozwojowych jako wartości niematerialne, w związku z uzyskaniem przyszłych korzyści ekonomicznych oraz spełnieniem warunków określonych w MSR 38, tj. Bank ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika, posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac i użytkowaniu wytwarzanego składnika, oraz może wiarygodnie ustalić wysokość nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować wytworzonemu składnikowi wartości niematerialnych.

Ekonomiczny okres użyteczności „Kosztów zakończonych prac rozwojowych” jest określony i nie przekracza 5 lat. Stawki amortyzacyjne są dostosowane do okresu ekonomicznej użyteczności.

Na nakłady na prace rozwojowe składają się wszystkie nakłady, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom rozwojowym.

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania oraz na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

2.12. Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość bilansowa jest wartością, w jakiej dany składnik aktywów jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po pomniejszeniu o łączną wartość odpisów amortyzacyjnych oraz łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych jest kwotą zapłaconych środków pieniężnych lub ich ekwiwalentów lub wartością godziwą innych dóbr przekazanych z tytułu nabycia składnika aktywów w momencie jego nabycia lub wytworzenia. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia składają się również wszystkie pozwalające się bezpośrednio przyporządkować koszty poniesione w celu dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania, w tym także koszt demontażu, usunięcie składnika aktywów oraz renowacji, do których Bank jest zobowiązany. Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmuje także nakłady poniesione w terminie późniejszym w celu zwiększenia przydatności składnika, zamiany części lub jego odnowienia.

Wartością podlegającą amortyzacji jest cena nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów lub w inny sposób ustalona wartość godziwa pomniejszona o wartość końcową tego składnika.

Amortyzacja jest systematycznym rozłożeniem wartości podlegającej amortyzacji na przestrzeni okresu użytkowania składnika aktywów. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest nadwyżką wartości bilansowej danego składnika aktywów nad jego wartością odzyskiwalną.

Rzeczowe aktywa trwałe, to środki trwałe które są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie najmu lub w celach administracyjnych oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres.

Wartość odzyskiwalna odpowiada cenie sprzedaży netto składnika aktywów lub jego wartości użytkowej zależnie od tego, która z nich jest wyższa.

Wartość końcowa składnika aktywów jest to kwota, jaką jednostka zgodnie ze swoimi przewidywaniami mogłaby uzyskać obecnie, uwzględniając taki wiek i stan tego składnika, jaki będzie na koniec okresu jego ekonomicznego użytkowania, po pomniejszeniu o szacowane koszty zbycia.

Przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacji uwzględniany jest okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacyjnych podlega okresowej weryfikacji - najpóźniej na początek każdego roku obrotowego.

Bank dokonuje amortyzacji środków trwałych metodą liniową rozkładając wartość początkową lub wartość przeszacowaną pomniejszoną o wartość końcową przez szacowany okres użytkowania. Wartość końcową oraz okres użytkowania składnika aktywów weryfikuje się na koniec każdego roku obrotowego i w przypadku, gdy oczekiwania różnią się od wcześniejszych szacunków, zmianę ujmuje się jako zmianę wartości szacunkowych.

Okresem użytkowania składnika aktywów jest okres, w którym według przewidywań dany składnik aktywów będzie użytkowany.

Okresy użytkowania dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

Nazwa grupy środków	Stawka
Inwestycje w obcych środkach trwałych	w przewidywanym okresie dzierżawy/najmu
Urządzenia techniczne i maszyny	5 - 10 lat
Sprzęt informatyczny	3 lata
Urządzenia i środki transportu	5 - 10 lat
Sprzęt biurowy, meble	5 - 7 lat

W przypadku, gdy dla danego składnika rzeczowych aktywów trwałych przewidywany okres użytkowania jest odmienny niż określono powyżej, okres amortyzacji dla danego aktywa może zostać określony z uwzględnieniem tej odmienności.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania oraz na koniec każdego okresu sprawozdawczego. Wartość bilansowa środka trwałego jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Wartość bilansowa składnika rzeczowych aktywów trwałych zostaje usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej w chwili zbycia tej pozycji lub kiedy nie oczekuje się żadnych przyszłych korzyści ekonomicznych z tytułu jej użytkowania lub zbycia.

Bank nie zwiększa wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych o koszty bieżącego utrzymywania tych aktywów. Koszty remontów i konserwacji ujmowane są w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

W przypadku wymiany części składowej rzeczowego aktywa trwałego, Bank ujmuje w wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia. Wartość bilansowa zastąpionych części składowych jest odpisywana zgodnie z warunkami usuwania ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Bank po początkowym ujęciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych jako składnika aktywów, wykazuje je według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonej o zakumulowaną amortyzację oraz o zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Zyski i straty wynikające z usunięcia pozycji rzeczowych aktywów trwałych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są ustalane jako różnica pomiędzy przychodami netto ze zbycia, a wartością bilansową tej pozycji i ujmowane są w rachunku wyników w momencie usunięcia pozycji ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

2.13. Odroczony podatek dochodowy

Podstawa opodatkowania jest różna od wyniku brutto wynikającego z ksiąg rachunkowych Banku ze względu na odmienny moment uznania przychodu za osiągnięty, a kosztu za poniesiony według prawa bilansowego i przepisów podatkowych.

Rezerwa i aktywa z tytułu podatku odroczonego obliczane są przy zastosowaniu stawek i przepisów podatkowych obowiązujących na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywały w momencie realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub regulowania zobowiązania podatkowego. Różnice przejściowe są to różnice między wartością bilansową danego składnika aktywów lub zobowiązań, a jego wartością podatkową.

Zobowiązanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane jest w pełnej wysokości metodą bilansową z tytułu różnic przejściowych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku są ujmowane tylko wtedy, gdy uznaje się za prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego Bank wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po skompensowaniu jeżeli Bank ma tytuł uprawniający do ich jednoczesnego uwzględnienia przy obliczaniu zobowiązania podatkowego.

Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji dostępnych do sprzedaży ujmowany jest tak jak aktualizacja wyceny, bezpośrednio w pozostałych dochodach całkowitych.

Do ustalenia różnic kursowych Bank stosuje metodę podatkową.

2.14. Zapasy

Jako zapasy Bank klasyfikuje niefinansowe aktywa przejęte za długi. Aktywa przejęte za długi są wyceniane w momencie początkowego ujęcia w kwocie odpowiadającej ich wartości godziwej, następnie wyceniane są według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub ceny sprzedaży netto. Cena sprzedaży netto to oszacowana cena sprzedaży w normalnym toku działalności, pomniejszona o odnośne zmienne koszty sprzedaży. Kwotę wszelkich odpisów wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania oraz wszelkie straty w zapasach ujmuje się jako koszt okresu, w którym odpis lub strata miały miejsce. Odwrócenie odpisu wartości zapasów, wynikające ze zwiększenia ich wartości netto możliwej do uzyskania zostaje ujęte jako zmniejszenie kwoty kosztów zapasów ujętych jako koszt okresu, w którym odwrócenie odpisu wartości miało miejsce.

2.15. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Bank dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów, jeżeli wydatki dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych. Czynne rozliczenia międzyokresowe ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Inne aktywa”.

Rozliczenia międzyokresowe bierne są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za dobra lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom. Przychody przyszłych okresów stanowią m.in. otrzymane kwoty przyszłych świadczeń. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz przychody przyszłych okresów są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

2.16. Rezerwy

Rezerwy zgodnie z MSR 37 są tworzone wówczas, gdy na Banku ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

2.17. Świadczenia emerytalne i inne świadczenia pracownicze

Świadczenia emerytalne

Bank tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych oraz pośmiertnych ustalone w oparciu o oszacowania tego typu zobowiązań na podstawie modelu aktuarialnego. Wszystkie rezerwy z tego tytułu tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat.

Świadczenia oparte na akcjach fantomowych

Bank prowadzi program wynagrodzeń dla Zarządu Banku oraz pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku oparty na akcjach fantomowych rozliczanych w środkach pieniężnych. Świadczenia te są rozliczane zgodnie z MSR 19 „Świadczenia pracownicze”. Wartość z wyceny akcji fantomowych powiększa koszty danego okresu w korespondencji z zobowiązaniami. Akcje fantomowe przyznawane są w liczbie wynikającej z wyceny tych akcji za okres oceny. Wycena akcji fantomowej obliczana jest każdorazowo na koniec okresu sprawozdawczego jako iloraz wartości księgowej Banku i liczby akcji zwykłych. Wypłata z akcji fantomowych uzależniona jest od wyceny tych akcji w danym okresie sprawozdawczym w którym zostają wykupione, skorygowanej o podwyższenie kapitału powyżej wartości nominalnej w całym okresie oceny.

- 1) 50% premii za dany okres jest przyznawana w formie bezgotówkowej w akcjach fantomowych,
- 2) 20% z części określonej w pkt. 1 jest przyznawane w roku następującym po okresie oceny, za który przyznawana jest premia, w terminie do 30 dni kalendarzowych po zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie rocznego sprawozdania finansowego BRE Banku Hipotecznego SA,
- 3) 80% z części określonej w pkt. 1 jest realizowane w trzech równych rocznych transzach.

Uprawnieni pracownicy Banku nabywają prawo do odroczonej transzy, jeżeli:

- 1) uzyskali pozytywną ocenę swojej pracy ze strony Rady Nadzorczej,
- 2) spełnili warunki dotyczące zatrudnienia w BRE Banku Hipotecznym SA oraz
- 3) wynik Banku, na koniec odpowiednio pierwszego, drugiego i trzeciego roku kalendarzowego po zakończeniu okresu oceny nie jest niższy od przyjętego na dany rok w planie finansowym, pomniejszonego o 10%.

Każda z odroczonej transz jest przyznawana do 30 dni kalendarzowych po zatwierdzeniu przez Walne Zgromadzenie rocznego sprawozdania finansowego Banku za dany rok.

2.18. Emisja papierów wartościowych

Zobowiązania Banku wynikające z emisji papierów wartościowych (listów zastawnych, obligacji) w momencie początkowego ujęcia wycenia się według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do emisji, a przez cały czas trwania transakcji wyceniane są w wysokości zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej.

2.19. Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte

Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte ujmuje się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, kredyty i pożyczki oraz depozyty przyjęte wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne), a wartością wykupu ujmuje się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnoszących umów metodą efektywnej stopy procentowej.

2.20. Kapitał

W skład kapitałów własnych wchodzi kapitały i fundusze tworzone przez Bank zgodnie ze Statutem i ustawą Prawo bankowe.

Zarejestrowany kapitał akcyjny

Kapitał akcyjny wykazywany jest w wartości nominalnej zgodnie ze statutem oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Opłacony kapitał niezarejestrowany

Opłacony kapitał nie wpisany do rejestru sądowego, ale formalnie zgłoszony do rejestracji.

Inne pozycje kapitałów

Na inne pozycje kapitałów odnoszony jest wynik wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii „dostępne do sprzedaży”.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują:

- pozostały kapitał zapasowy, który tworzony jest z odpisów z zysku,
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego, który tworzony jest z odpisów z zysku i jest przeznaczony na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa,
- niepodzielony zysk z lat ubiegłych,
- wynik roku bieżącego.

2.21. Leasing

Bank występuje jako leasingobiorca. Umowy leasingowe występujące w Banku to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonywanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej. W Banku nie występują umowy leasingu finansowego.

2.22. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną według średniego kursu NBP, obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmowane są w rachunku zysków i strat.

2.23. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów

Niniejsze sprawozdanie finansowe uwzględnia wymogi wszystkich zatwierdzonych przez Unię Europejską Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji, za wyjątkiem wymienionych poniżej - standardów i interpretacji, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską bądź zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Bank nie skorzystał z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i interpretacji, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale weszły lub wejdą w życie dopiero po dniu bilansowym.

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane i obowiązują Bank za okresy roczne rozpoczynające się 01.01.2012 r.:

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską:

- MSSF 1 (Zmieniony), Znacząca hiperinflacja i usunięcie stałych dat dla stosujących MSSF po raz pierwszy, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 20.12.2010 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1.07.2011 r. lub po tej dacie. Standard został zatwierdzony przez Unię Europejską w dniu 11.12.2012 r.
- MSSF 7 (Zmieniony), Ujawnienia - Przekazanie aktywów finansowych, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 07.10.2010 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 01.07.2011 r. lub po tej dacie. Standard został zatwierdzony przez Unię Europejską w dniu 22.11.2011 r.
- MSR 12 (Zmieniony), Podatek dochodowy: Odzyskiwanie wartości bilansowej aktywów, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 20.12.2010 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 01.01.2012 r. lub po tej dacie. Standard został zatwierdzony przez Unię Europejską w dniu 11.12.2012 r.

Bank uważa, że zastosowanie wymienionych wyżej standardów i interpretacji nie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane.

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez Unię Europejską:

- MSSF 10, Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 12.05.2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie. Standard został zatwierdzony przez Unię Europejską w dniu 11.12.2012 r.
- MSSF 11, Wspólne porozumienia, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 12.05.2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie. Standard został zatwierdzony przez Unię Europejską w dniu 11.12.2012r.
- MSSF 12, Udziały w innych jednostkach: ujawnianie informacji, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 12.05.2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie. Standard został zatwierdzony przez Unię Europejską w dniu 11.12.2012 r.
- MSSF 13, Wycena według wartości godziwej, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 12.05.2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie. Standard został zatwierdzony przez Unię Europejską w dniu 11.12.2012 r.
- MSR 19 (Zmieniony), Świadczenia Pracownicze, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 16.06.2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie. Standard został zatwierdzony przez Unię Europejską w dniu 05.06.2012 r.
- MSR 27, Jednostkowe Sprawozdania Finansowe, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 12.05.2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie. Standard został zatwierdzony przez Unię Europejską w dniu 11.12.2012 r.

- MSR 28, Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólne przedsięwzięcia, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 12.05.2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie. Standard został zatwierdzony przez Unię Europejską w dniu 11.12.2012 r.
- Zmiany do MSR 1, Prezentacja Pozycji Pozostałych Całkowitych Dochodów, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 16.06.2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 01.07.2012 r. lub po tej dacie. Zmiany zostały zatwierdzone przez Unię Europejską w dniu 05.06.2012 r.
- Zmiany do MSR 32, Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 16.12.2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 01.01.2014 r. lub po tej dacie. Zmiany zostały zatwierdzone przez Unię Europejską w dniu 13.12.2012 r.
- Zmiany do MSSF 7, Ujawnienia - Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 16.12.2011 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie. Zmiany zostały zatwierdzone przez Unię Europejską w dniu 13.12.2012 r.

Standardy i interpretacje, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską:

- MSSF 9, Instrumenty finansowe Część 1: Klasyfikacja i wycena, został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 12.11.2009 r. i zastępuje te części MSR 39, które dotyczą klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych. W dniu 28.10.2010 r. MSSF 9 został uzupełniony o problematykę klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych. Nowy standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 01.01.2015 r. lub po tej dacie.
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 oraz MSSF 12 Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe, Wspólne porozumienia oraz Udziały w innych jednostkach: przepisy przejściowe, zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 28.06.2012 r. i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie.
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27, Jednostki Inwestycyjne, zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 31.10.2012 r. i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2014 r. lub po tej dacie.
- Poprawki do MSSF 2009 - 2011, zmieniające 5 standardów, zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 17.05.2012 r. i obowiązują w większości za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 01.01.2013 r. lub po tej dacie.

Bank rozważa wpływ i moment, w którym zostanie zastosowany standard MSSF 9. Bank uważa, że zastosowanie pozostałych standardów i interpretacji nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

2.24. Dane porównawcze

Dane porównawcze zostały przekształcone tak, by uwzględnić zmiany prezentacyjne wprowadzone w bieżącym roku obrotowym.

W bieżącym okresie sprawozdawczym Bank dokonał zmiany prezentacji przychodów i kosztów z tytułu sprzedaży aktywów przejętych za długi (zapasów). Bank w bieżącym okresie sprawozdawczym wykazał wynik na sprzedaży aktywów przejętych za długi (zapasów) poprzez skompensowanie dochodów i związanych z nimi kosztów, z uwagi na to że taka prezentacja odzwierciedla istotę transakcji.

Dodatkowo w bieżącym okresie sprawozdawczym w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych Bank dokonał przeniesienia zapłaconych kosztów odsetkowych dotyczących działalności finansowej do przepływów środków pieniężnych z działalności operacyjnej. Łączna kwota zapłaconych odsetek została zaprezentowana w przepływach środków pieniężnych z działalności operacyjnej.

Przekształcenie danych porównawczych nie miało wpływu na wysokości wyniku i kapitałów w prezentowanych danych porównawczych na dzień 31.12.2011 r.

Pozostałe dane sporządzone według stanu na dzień 31.12.2011 r. są w pełni porównywalne z danymi bieżącego roku obrotowego i w związku z tym nie wymagały przekształceń.

Wpływ przekształceń na prezentowane w sprawozdaniu finansowym dane porównawcze przedstawia poniższe zestawienie.

	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011 przed przekształceniami	Korekty prezentacyjne	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011 po przekształceniu
Pozostałe przychody operacyjne	3 233	(1 818)	1 415
Pozostałe koszty operacyjne	(3 377)	1 818	(1 559)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	(154 994)	(137 021)	(292 015)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	206 789	137 021	343 810

3. Zarządzanie ryzykiem finansowym

3.1. Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Bank w swojej działalności wykorzystuje instrumenty finansowe, w tym także instrumenty pochodne. Bank przyjmuje depozyty od klientów oraz emituje listy zastawne i obligacje. Zobowiązania Banku oprocentowane są zarówno zmienną jak i stałą stopą procentową. Bank lokuje pozyskane środki w aktywa o akceptowalnym poziomie ryzyka, mając na celu powiększanie marży procentowej. W celu zabezpieczenia ryzyka walutowego oraz ryzyka stopy procentowej Bank zawiera transakcje na instrumenty pochodne.

Bank zawierając ww. transakcje zachowuje przy tym poziom płynności wystarczający do uregulowania wszystkich pojawiających się zobowiązań.

Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Instrumenty pochodne

Bank sprawuje ścisłą kontrolę nad otwartymi pozycjami pochodnymi netto, tzn. różnicą pomiędzy kontraktami kupna i sprzedaży, zarówno pod względem kwoty nominalnej kontraktu, jak i okresu obowiązywania. W dowolnym momencie kwota podlegająca ryzyku kredytowemu ogranicza się do bieżącej wartości godziwej instrumentów, których wycena jest dodatnia (tzn. aktywów), co, w odniesieniu do instrumentów pochodnych, stanowi jedynie niewielki ułamek wartości umowy lub wartości nominalnych wykorzystywanych do wyrażania wolumenu istniejących instrumentów.

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym dotyczą niewykorzystanej części udzielonych kredytów. Bank zastrzega sobie możliwość nie wypłacenia niewykorzystanej części kredytu w przypadku pogorszenia się zdolności kredytowej klienta, dlatego też prawdopodobna wysokość straty z tego tytułu jest znacznie niższa, niż cała kwota niewykorzystanych zobowiązań z tytułu kredytów.

Bank posiada rozwiązania organizacyjne zapewniające formalne i faktyczne rozdzielenie procesów oceny ryzyka kredytowego od procesu podejmowania decyzji kredytowych. Decyzje kredytowe są podejmowane kolegiałnie, stosownie do kompetencji decyzyjnych, po uwzględnieniu rekomendacji przedstawianej przez dyrektora departamentu odpowiedzialnego za analizę ryzyka kredytowego.

3.2. Ryzyko kredytowe

Bank narażony jest na ryzyko kredytowe polegające na tym, że kontrahent nie wywiąże się ze swoich zobowiązań wobec Banku w pełnej wysokości w ustalonym terminie. W celu ograniczenia ryzyka kredytowego, Bank prowadzi akcję kredytową zgodnie z wewnętrznymi procedurami, a także polityką w zakresie podejmowania decyzji kredytowych oraz oceny ryzyka kredytowego.

3.2.1. Zabezpieczenia

Polityka Banku w zakresie zabezpieczeń kredytowych i ich wyceny uwzględnia regulacje ustaw: o listach zastawnych i bankach hipotecznych, prawo bankowe, ustawa o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, ustawa o księgach wieczystych i hipotece, zapisy kodeksu spółek handlowych, zapisy kodeksu cywilnego oraz innych ustaw. Dodatkowo, do kwestii zabezpieczeń prawnych odnoszą się Zalecenia i Rekomendacje Komisji Nadzoru Bankowego (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego), w tym Rekomendacja S i J oraz zapisy wewnętrznych regulacji bankowych.

Bank posiada i stosuje Regulamin ustalania bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Bankowego (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego), wydany na podstawie Ustawy

z dnia 29.08.1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919 z późn. zm.) z uwzględnieniem zapisów Rekomendacji F dotyczącej podstawowych kryteriów stosowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego przy zatwierdzaniu regulaminów ustalania bankowo-hipotecznego wartości nieruchomości wydawanych przez banki hipoteczne. Tym samym Bank zapewnia, że wartość zabezpieczenia ekspozycji kredytowej zabezpieczonej hipotecznie jest wystarczająca w całym okresie trwania umowy. Zapewnienie to oparte jest na analizie długookresowej dochodowości danej nieruchomości, zakończonej ustaleniem kwoty skapitalizowanych wpływów netto możliwych długookresowo do osiągnięcia z danej nieruchomości.

Bank może przeprowadzić lub zlecić ponowną wycenę zabezpieczeń, w tym nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie hipoteczne, o ile w okresie od dokonania ostatniej wyceny miały miejsce wydarzenia mogące mieć znaczny wpływ na wartość danego zabezpieczenia lub w przypadku nieruchomości, która stanowi zabezpieczenie kredytów, dla których rozpoznano utratę wartości.

Bank jako obowiązkowe prawne zabezpieczenie spłaty udzielonego kredytu przyjmuje:

- hipotekę na nieruchomości, będącej przedmiotem kredytowania, wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu - w przypadku kredytów na refinansowanie, kredytów dla deweloperów komercyjnych, kredytów dla deweloperów mieszkaniowych, kredytów na zakup gruntu, kredytów dla osób fizycznych,
- cesję z praw z polisy ubezpieczeniowej od ognia i innych zdarzeń losowych nieruchomości obciążonej hipoteką na rzecz Banku lub cesję z praw z polisy od wszelkich ryzyk budowlanych finansowanej nieruchomości (w zależności od tego czy przedmiotem finansowania jest gotowa nieruchomość czy w budowie) - w przypadku kredytów na refinansowanie, kredytów dla deweloperów komercyjnych, kredytów dla deweloperów mieszkaniowych, kredytów dla osób fizycznych,
- cesję lub zastaw na wierzytelnościach z tytułu umów najmu - w przypadku kredytów na refinansowanie, kredytów dla deweloperów komercyjnych,
- weksel własny in blanco kredytobiorcy wraz deklaracją wekslową - w przypadku kredytów udzielonych jednostkom samorządu terytorialnego,
- poręczenie jednostek samorządu terytorialnego według prawa cywilnego - w przypadku kredytów dla zakładów opieki zdrowotnej i spółek powołanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Dominującą formą organizacyjną kredytobiorców Banku są tzw. spółki celowe. W przypadku, gdy są to spółki kapitałowe tj. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjne, Bank jako zabezpieczenie prawne spłaty kredytu przyjmuje zastaw rejestrowy na udziałach lub akcjach. W związku z powyższym występuje także znaczna koncentracja zastawów rejestrowych na udziałach lub akcjach jako zabezpieczenia prawnego spłaty kredytów. W przypadku finansowania spółek komandytowych lub komandytowo-akcyjnych Bank przyjmuje jako zabezpieczenie prawne spłaty kredytu zastaw na udziałach/akcjach komplementariusza - podmiotu uprawnionego do prowadzenia spraw spółki komandytowej lub komandytowo-akcyjnej.

Niezależnie od zabezpieczeń, o których mowa wyżej, Bank może przyjąć dodatkowe prawne formy zabezpieczenia kredytów, a w szczególności:

- a) gwarancję bankową,
- b) poręczenie według prawa cywilnego lub według prawa wekslowego,
- c) zastaw rejestrowy na prawach lub wierzytelnościach,
- d) zastaw według przepisów kodeksu cywilnego na prawach lub wierzytelnościach,
- e) przelew innych wierzytelności niż wierzytelności, o których mowa powyżej,
- f) blokadę środków na rachunku bankowym,
- g) pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem,
- h) przystąpienie do długu kredytowego,
- i) ubezpieczenie kredytu,
- j) oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji,
- k) kaucję,
- l) zobowiązania udziałowców kredytobiorcy,
- m) inne formy dopuszczone przez prawo.

Bank ustala formę i wartość prawnego zabezpieczenia dodatkowego biorąc pod uwagę:

- a) rodzaj i wysokość kredytu oraz okres kredytowania,
- b) status prawny kredytobiorcy,
- c) sytuację finansową kredytobiorcy,
- d) historię współpracy z kredytobiorcą i grupą kapitałową, której kredytobiorca jest członkiem,
- e) koszt ustanowienia zabezpieczenia,
- f) możliwość zaspokojenia z przyjętego zabezpieczenia roszczeń Banku w możliwie najkrótszym czasie.

W zakresie gwarancji bankowych i cesji praw z polis ubezpieczeniowych, Bank dobierając kontrahentów zwraca uwagę na wyniki finansowe i rating wystawców zabezpieczenia akceptując zabezpieczenia wyłącznie od wiarygodnych banków i towarzystw ubezpieczeniowych.

Bank nie stosuje pochodnych instrumentów kredytowych.

3.2.2. Opis systemu ratingowego i zarządzania ryzykiem kredytowym

Bank do analizy jakości portfela kredytowego wykorzystuje system ratingowy, który podlega corocznej aktualizacji. System ten obejmuje obecnie ponad 84% ogólnej sumy ekspozycji ważonych ryzykiem. Bank stosuje ocenę ratingową, w przypadku finansowania budowy/zakupu/refinansowania budynków biurowo-usługowo-handlowych, powierzchni handlowo-usługowych, magazynów, osiedli domów jedno- lub wielorodzinnych z przeznaczeniem na wynajem lub na sprzedaż, hoteli oraz lokali użytkowych z przeznaczeniem na działalność handlową, biura lub magazyny.

W dniu 14.08.2012 r. Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (BaFin) we współpracy z Komisją Nadzoru Finansowego (pismo z dnia 27.08.2012 r.) udzielił zgody warunkowej na stosowanie przez Bank metody wewnętrznych ratingów z zastosowaniem podejścia nadzorczego w zakresie przypisywania ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego do kategorii ryzyka (metoda IRB slotting approach) do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego. Wszystkim warunkom sformułowanym przez Komisję Nadzoru Finansowego przypisano istotność niską. Na podstawie powyższej zgody Bank do pomiaru ryzyka kredytowego stosuje metodę wewnętrznych ratingów zgodnie z załącznikiem nr 5 do Uchwały 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10.03.2010 r. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego obliczony z wykorzystaniem metody wewnętrznych ratingów został przedstawiony w Nocie 41.

Ratingi nadawane przez zewnętrzne agencje ratingowe mają w ocenie ryzyka kredytowego Banku bardzo ograniczone znaczenie z uwagi na dominującą formę organizacyjną kredytobiorców - spółki celowe.

Ocena jakości portfela kredytowego Banku dokonywana jest w oparciu o monitoring terminowości spłat oraz monitoring analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy. W Banku wyodrębnione są trzy portfele: detaliczny (kredyty dla osób fizycznych), komercyjny (kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych, kredyty deweloperskie, komercyjne i dla osób prawnych) i portfel budżetowy (kredyty dla jednostek samorządu terytorialnego oraz kredyty poręczone przez jednostki samorządu terytorialnego). Kredyty dla osób fizycznych monitorowane są miesięcznie pod kątem terminowości spłat. Portfel komercyjny i budżetowy monitorowany jest miesięcznie pod kątem terminowości spłat, a kwartalnie dodatkowo dokonywana jest analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy. Portfel kredytów hipotecznych dla osób fizycznych jest portfelem schyłkowym ze względu na zaprzestanie sprzedaży w tym segmencie w 2004 r.

Jak ujawniono w nodzie 3.2.5. 90,49% wartości brutto kredytów i pożyczek udzielonych klientom stanowią kredyty nieprzeterminowane, bez stwierdzonej utraty wartości. Pozostałe 9,51% wartości portfela kredytowego przypada na kredyty przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości (5,25%) oraz kredyty z rozpoznaną utratą wartości (4,26%).

3.2.3. Pomiar utraty wartości

Bank dokonuje pomiaru utraty wartości dla ekspozycji kredytowych zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 39. Proces identyfikacji klientów z utratą wartości i kalkulacji odpisów aktualizujących polega na:

- określeniu przy wykorzystaniu analizy indywidualnej wystąpienia przesłanek utraty wartości, a w przypadku ich stwierdzenia klasyfikacji klienta do kategorii *default*,
- określeniu szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (spłat) zarówno z zabezpieczeń jak i wpłat dokonywanych przez kredytobiorców,
- kalkulacji utraty wartości uwzględniającej przyszłą wartość szacowanych odzysków zdyskontowanych efektywną stopą procentową,
- ewidencji księgowej odpisów aktualizujących.

Bank przyjmuje, że zaszło niewykonanie zobowiązań (zdarzenie *default*) w odniesieniu do danego dłużnika, jeżeli wystąpiło co najmniej jedno z trzech następujących zdarzeń:

- nastąpiło pogorszenie jakości kredytowej kontrahenta/transakcji. Bank uznaje, że dłużnik prawdopodobnie nie wywiąże się w pełni ze swoich zobowiązań kredytowych wobec Banku, podmiotu dominującego wobec Banku lub podmiotu zależnego wobec Banku bez konieczności podejmowania przez Bank działań, takich jak realizacja zabezpieczenia, o ile takowe istnieje;
- wystąpiły opóźnienia w płatnościach o ponad 90 dni. Którakolwiek z ekspozycji o charakterze zobowiązania kredytowego dłużnika wobec Banku, podmiotu dominującego wobec Banku lub podmiotu zależnego wobec Banku jest przeterminowana o ponad 90 dni, z zastrzeżeniem, że:

- w przypadku ekspozycji detalicznych, kwota przeterminowana przekracza 500 złotych,
- w przypadku pozostałych ekspozycji, kwota przeterminowana przekracza 3 000 złotych.

c) klasyfikacja podmiotu do sytuacji *default* przez jednostkę dominującą wobec Banku.

W przypadku ekspozycji detalicznych Bank stosuje definicję niewykonania zobowiązań na poziomie transakcji. Oznacza to, że niewykonanie zobowiązań w odniesieniu do jednej ekspozycji kredytowej danego klienta nie oznacza automatycznie zajścia zdarzenia *default* dla pozostałych ekspozycji danego klienta, wobec Banku oraz podmiotu zależnego wobec Banku.

W przypadku ekspozycji detalicznych zabezpieczonych hipoteką Bank stosuje konserwatywne podejście i wystąpienie zdarzenia *default* dla jednej z ekspozycji kredytowych oznacza wystąpienie zdarzenia *default* dla pozostałych ekspozycji tego klienta wobec Banku zabezpieczonych hipoteką. Nie oznacza to jednak *defaultu* wszystkich innych ekspozycji tego klienta wobec Banku oraz podmiotu dominującego wobec Banku.

W przypadku pozostałych ekspozycji, dla których nie ustanowiono wymaganego zabezpieczenia w formie hipoteki wystąpienie zdarzenia *default* dla jednej z ekspozycji oznacza *default* kontrahenta i *default* wszystkich innych ekspozycji tego klienta, wobec Banku, podmiotu dominującego wobec Banku oraz podmiotu zależnego wobec Banku.

Za datę *defaultu* Bank przyjmuje datę podjęcia decyzji o wystąpieniu *defaultu* - na podstawie powzięcia informacji o twardych i miękkich przesłankach oraz na podstawie przeprowadzonej analizy oceny ekspozycji.

Twarde przesłanki niewykonania zobowiązań

Następujące elementy stanowią „twarde” przesłanki zajścia zdarzenia niewykonania zobowiązania i oznaczają pogorszenie jakości kredytowej klienta/transakcji w myśl wyżej przyjętej definicji:

- a) Bank zaprzestał naliczania od ekspozycji kredytowej odsetek do rachunku zysków i strat;
- b) dokonanie odpisu z tytułu utraty wartości lub utworzenie rezerwy celowej na skutek wyraźnego pogorszenia wiarygodności kredytowej po powstaniu zobowiązania wobec Banku;
- c) zbycie przez Bank ekspozycji ze znaczną stratą ekonomiczną związaną ze zmianą jej wiarygodności kredytowej;
- d) zezwolenie przez Bank na wymuszoną restrukturyzację zobowiązania kredytowego, o ile może to skutkować zmniejszeniem zobowiązań finansowych poprzez umorzenie istotnej części zobowiązania lub odroczenie spłaty kwoty głównej, odsetek lub - jeżeli dotyczy - prowizji;
- e) złożenie przez Bank wniosku o postawienie dłużnika w stan upadłości lub podobnego wniosku w odniesieniu do zobowiązań kredytowych dłużnika wobec Banku, podmiotu dominującego wobec Banku lub podmiotu zależnego Banku;
- f) postawienie dłużnika w stan upadłości lub uzyskanie przez niego podobnej ochrony prawnej, powodującej uniknięcie lub opóźnienie spłaty zobowiązań kredytowych wobec Banku, podmiotu dominującego wobec Banku lub podmiotu zależnego Banku.

Miękkie przesłanki niewykonania zobowiązań

Oprócz przesłanek twardych, które determinują zajście zdarzenia *default* Bank identyfikuje przesłanki miękkie. Wystąpienie przesłanki miękkiej nie rodzi natomiast automatycznej konieczności klasyfikacji, jako zajścia zdarzenia *default*. Przesłanki miękkie mają uzupełniający charakter. Są to zagadnienia, które Bank powinien dodatkowo rozważyć przy analizie sytuacji kredytobiorcy, a które mogą wskazywać na jej pogorszenie. Jeśli w ocenie Banku zidentyfikowane przesłanki miękkie mają dla konkretnego przypadku istotne znaczenie, Bank powinien przystąpić do oceny, czy zaszło zdarzenie *default* niezależnie od braku przesłanek twardych.

Istotność (waga) przesłanek niewykonania zobowiązania powinna być spójna z systemem ratingowym Banku.

W przypadku nie wystąpienia przesłanek utraty wartości wobec ekspozycji kredytowej, w oparciu o prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań (*default*) wyliczany jest odpis aktualizujący na poniesione, ale nie zidentyfikowane straty.

W przypadku wystąpienia przesłanek utraty wartości oraz dokonania analizy indywidualnej danej ekspozycji kredytowej, nie stwierdzającej utraty wartości, wyliczany jest odpis aktualizujący w oparciu o parametry analizy portfelowej.

Zasady kalkulacji odpisów na utratę wartości

Na potrzeby analizy utraty wartości w Banku wyodrębniono trzy portfele: detaliczny, komercyjny i budżetowy. Portfel komercyjny podzielono na dwa podportfele wyodrębniając kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych i pozostałe kredyty komercyjne (kredyty deweloperskie, komercyjne i dla osób prawnych).

Dla portfela detalicznego i komercyjnego wyodrębniono fazę analizy indywidualnej i portfelowej. Analiza indywidualna obejmuje każdorazowo wszystkie kredyty, dla których stwierdzono wystąpienie przesłanek utraty wartości. Analiza portfelowa obejmuje wszystkie pozostałe kredyty.

Analiza indywidualna dla kredytów detalicznych polega na przyporządkowaniu do każdego kredytu indywidualnego wskaźnika LGD w zależności od wartości współczynnika LTV i czasu przebywania kredytu w *defaultie*. Analiza indywidualna dla kredytów komercyjnych polega na stwierdzeniu, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości kredytu, a w przypadku ich identyfikacji, obliczeniu różnicy między wartością bilansową danego składnika aktywów, a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej kredytu.

Na potrzeby przyporządkowania przyjęta została zależność w postaci:

$$LGD = (1 - ZLGD) * [BD * 100\% + (1 - BD) * \max(1 - CRR / LTV, 0)]$$

gdzie:

LGD - (ang. *Loss Given Default*) oznacza szacowaną na datę pomiaru utraty wartości relację pomiędzy przewidywaną stratą na danym kredycie, a wielkością zaangażowania bilansowego dla tego kredytu,
ZLGD - (ang. *Zero Loss Given Default*) oznacza procent kredytów, które znalazły się w stanie *default*, a które opuściły ten stan bez podejmowania przez Bank działań windykacyjnych (LGD dla takich kredytów wynosi 0%),

BD - (ang. *Bad Debt*) określa udział wśród kredytów ze stwierdzonymi przesłankami utraty wartości (które nigdy nie opuściły stanu *defaultu*), kredytów dla których Bank nie może zrealizować zabezpieczenia (ponieważ miejsce pobytu dłużnika jest nieznane, nieruchomość jest zamieszkała przez rodzinę z dzieckiem itp),

CRR - (ang. *Collateral Recovery Rate*) określa, jaką część wartości zabezpieczenia (po potrąceniu kosztów i uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie) Bank jest w stanie wyegzekwować w razie zaistnienia takiej konieczności,

LTV - (ang. *Loan to Value*) określa relację wartości kredytu do wartości zabezpieczenia aktualną na datę szacowania odpisu z tytułu utraty wartości. W przypadku braku możliwości określenia wartości LTV z uwagi na brak wartości bankowo-hipotecznej nieruchomości należy przyjąć możliwie najwyższą wartość LTV. W szacowaniu odzysku kredytu w takiej sytuacji traktuje się jako niezabezpieczone.

Analiza portfelowa obejmuje wszystkie kredyty detaliczne i komercyjne nie objęte analizą indywidualną. Analiza portfelowa wykorzystuje parametry ZLGD, BD, CRR i LTV służące do wyznaczenia LGD w analizie indywidualnej oraz dodatkowo parametry PD oraz LIP.

Parametr LIP (ang. *Loss Identification Period*) oznacza okres identyfikacji straty rozumiany jako przeciętny okres, w ciągu którego Bank jest w stanie zaobserwować problemy klienta skutkujące utratą wartości. Bank przyjmuje, że LIP wynosi 6 miesięcy.

Parametr PD (ang. *Probability of Default*) jest to prawdopodobieństwo *defaultu* w okresie identyfikacji straty. PD dla danego okresu sześciomiesięcznego wyznaczone jest jako iloraz liczby klientów detalicznych, dla których stwierdzono przesłanki utraty wartości w tym okresie do liczby klientów, którzy byli w portfelu Banku zarówno na początku jak i na końcu okresu sześciomiesięcznego. Wyznaczone w ten sposób PD są uśredniane w okresie 18 miesięcy.

Każdy z wyodrębnionych portfeli posiada własny zestaw parametrów ZLGD, BD, CRR i PD.

Do portfelowego pomiaru utraty wartości wykorzystywana jest formuła:

$$RP = \sum_{i \in \{\text{kred. anal. ind.}\}} BS_i LGD_i PD$$

gdzie:

RP - (ang. *Portfolio Reserve*) oznacza odpis aktualizujący na poniesione, ale nie wykazywane straty;

PD - oznacza prawdopodobieństwo *defaultu* w okresie LIP;

BS_i - oznacza bieżące zaangażowanie bilansowe kredytu i zgodne z wyceną według zamortyzowanego kosztu;

LGD_i - oznacza parametr LGD wyznaczony na datę szacowania odpisu zgodnie z metodą omówioną w sekcji dotyczącej analizy indywidualnej, dla kredytu i.

Zarówno w przypadku analizy indywidualnej opartej na LGD oraz analizy portfelowej pełna analiza przeprowadzana jest raz na półrocze. W okresach miesięcznych odpisy są natomiast aktualizowane zgodnie z równaniem:

$$RP = LGD_p \sum_{i \notin \{\text{kred. anal. ind.}\}} BS_i PD$$

$$RP = LGD_p \sum BS_i$$

gdzie:

LGD_p - oznacza relację pomiędzy łącznym poziomem odpisów dla danego portfela wyznaczonym w oparciu o pełną analizę na koniec ostatniego półrocza, a wartością zaangażowania bilansowego kredytów danego portfela. Portfel detaliczny, detaliczny ze stwierdzonymi przesłankami utraty wartości, kredyty dla przedsiębiorców indywidualnych i pozostałe kredyty komercyjne posiadają odrębne parametry LGD_p.

Standardowy system monitorowania portfela kredytowego Banku obejmuje:

- monitoring terminowości spłat,
- monitorowanie nieruchomości będącej przedmiotem finansowania,
- monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorcy, któremu został udzielony kredyt na nieruchomość komercyjną pod kątem wskaźników płynności i wskaźnika pokrycia obsługi zadłużenia,
- monitoring przestrzegania wszelkich przepisów ochrony środowiska naturalnego i bezpieczeństwa i higieny pracy, a także bezpieczeństwa publicznego,
- przegląd ważności zabezpieczeń.

W przypadku aktywów, dla których rozpoznano trwałą utratę wartości Bank przeprowadza zastrzony monitoring np. dokonuje ponownej wyceny bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytu.

Bank na potrzeby pomiaru utraty wartości nie wykorzystuje modelu ratingowego.

3.2.4. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe - przed uwzględnieniem przyjętych zabezpieczeń

Bank na koniec 2012 roku oraz 2011 roku nie posiadał żadnych aktywów, których maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe różniłaby się od wartości bilansowej.

Bank stosuje system kontroli i utrzymywania minimalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe Banku. 90,49% portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz 100% należności od banków należy do kategorii należności obsługiwanych terminowo, dla których nie stwierdzono utraty wartości (31.12.2011 r. odpowiednio: 89,13% oraz 100%).

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe - finansowy efekt zabezpieczeń

Poniższe tabele prezentują finansowy skutek posiadanych zabezpieczeń, czyli w jakim stopniu zabezpieczenie ogranicza ryzyko kredytowe.

Stan na 31.12.2012	Wartość brutto	Utworzony odpis	Odpis bez uwzględnienia zabezpieczeń	Finansowy efekt zabezpieczeń
Dane bilansowe				
Należności od banków	10 282	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	4 154 401	(46 246)	(194 539)	148 293
Klienci indywidualni	97 944	(1 213)	(5 749)	4 536
Klienci korporacyjni	3 733 408	(44 936)	(188 693)	143 757
Klienci budżetowi	322 737	(97)	(97)	-
Inne należności	312	-	-	-
Razem dane bilansowe	4 164 683	(46 246)	(194 539)	148 293
Dane pozabilansowe				
Zobowiązania do udzielenia kredytów	788 433	-	-	-
Razem dane pozabilansowe	788 433	-	-	-

Stan na 31.12.2011	Wartość brutto	Utworzony odpis	Odpis bez uwzględnienia zabezpieczeń	Finansowy efekt zabezpieczeń
Dane bilansowe				
Należności od banków	484	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	4 182 704	(32 391)	(145 792)	113 401
Klienci indywidualni	108 275	(1 442)	(6 449)	5 007
Klienci korporacyjni	3 705 691	(30 839)	(139 233)	108 394
Klienci budżetowi	368 738	(110)	(110)	-
Razem dane bilansowe	4 183 188	(32 391)	(145 792)	113 401
Dane pozabilansowe				
Zobowiązania do udzielenia kredytów	769 092	-	-	-
Razem dane pozabilansowe	769 092	-	-	-

3.2.5. Kredyty i pożyczki udzielone klientom i bankom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom	31.12.2012		31.12.2011	
	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	3 759 439	90,49	3 727 960	89,13
Przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	217 857	5,25	300 662	7,19
Pozycje z rozpoznaną utratą wartości	177 105	4,26	154 082	3,68
Razem brutto	4 154 401	100,00	4 182 704	100,00
Odpisy (na pozycje z rozpoznaną utratą wartości oraz na pozycje bez rozpoznanej utraty wartości)	(46 246)	1,11	(32 391)	0,77
Razem netto	4 108 155	98,89	4 150 313	99,23

W poniższej tabeli przedstawiono należności od banków:

Należności od banków	31.12.2012		31.12.2011	
	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości	10 282	100,00	484	100,00
Razem brutto	10 282	100,00	484	100,00
Razem netto	10 282	100,00	484	100,00

W Banku nie występują należności od banków przeterminowane lub z rozpoznaną utratą wartości.

Kredyty i pożyczki nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości

Kwoty brutto kredytów i pożyczek nieprzeterminowanych, bez rozpoznanej utraty wartości w podziale na klasy klientów przedstawiono poniżej.

	31.12.2012	31.12.2011
Klienci indywidualni	86 960	95 440
Klienci korporacyjni	3 359 104	3 270 661
Klienci budżetowi	313 063	361 859
Inne należności	312	-
Razem klienci	3 759 439	3 727 960
Banki	10 282	484
Razem	3 769 721	3 728 444

Ocena jakości kredytowej kredytów i pożyczek nieprzeterminowanych, bez rozpoznanej utraty wartości

	31.12.2012	31.12.2011
Kredyty i pożyczki o ograniczonym ryzyku kredytowym	552 377	523 663
Kredyty i pożyczki o standardowym ryzyku kredytowym	3 183 120	3 204 297
Kredyty i pożyczki o podwyższonym ryzyku kredytowym	23 942	-
Razem	3 759 439	3 727 960

Do portfela kredytów i pożyczek o ograniczonym ryzyku kredytowym Bank zalicza kredyty i pożyczki udzielone klientom budżetowym oraz klientom korporacyjnym, których podstawowym prawnym zabezpieczeniem jest gwarancja lub poręczenie jednostek samorządu terytorialnego.

Do portfela kredytów i pożyczek o standardowym ryzyku kredytowym Bank zalicza kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym i korporacyjnym, których podstawowym zabezpieczeniem jest hipoteka ustanowiona na nieruchomości, dla których nie wystąpiły przesłanki utraty wartości.

Do portfela kredytów i pożyczek o podwyższonym ryzyku kredytowym Bank zalicza kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym, dla których wystąpiły przesłanki utraty wartości, ale Bank nie rozpoznaje utraty wartości z uwagi na przewidywanie odzyskania ekspozycji kredytowej w pełnej wysokości.

Ocena jakości kredytowej pochodnych instrumentów finansowych

	31.12.2012	31.12.2011
Pochodne instrumenty finansowe o ograniczonym ryzyku kredytowym	11 128	7 033
Razem	11 128	7 033

Wszystkie transakcje na pochodne instrumenty finansowe wg stanu na 31.12.2012 r. były transakcjami zawartymi z BRE Bank SA lub Commerzbank AG dlatego, też Bank ocenia że ryzyko kredytowe związane z tymi instrumentami jest na poziomie niskim.

Kredyty i pożyczki przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości

Jako zaangażowania przeterminowane przyjmuje się zaangażowania wobec klientów lub banków, dla których przynajmniej jedna z należności jest przeterminowana o jeden dzień lub więcej dni. Dla kredytów i pożyczek przeterminowanych krócej niż o 90 dni nie rozpoznaje się utraty wartości, chyba że inne dostępne informacje świadczą o jej wystąpieniu. W rzadkich przypadkach dla kredytów i pożyczek przeterminowanych dłużej niż o 90 dni Bank nie rozpoznaje utraty wartości jeżeli istnieją szczególne przesłanki świadczące o braku utraty wartości tych kredytów i pożyczek.

Kwoty brutto kredytów i pożyczek, które były przeterminowane, lecz dla których nie rozpoznano utraty wartości, w podziale na klasy klientów przedstawiono poniżej.

Kredyty i pożyczki przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości (31.12.2012 r.)	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Klienci budżetowi	Razem klienci
do 30 dni	3 745	135 844	6 311	145 900
od 31 do 60 dni	977	39 555	3 363	43 895
od 61 do 90 dni	241	92	-	333
powyżej 90 dni	16	27 713	-	27 729
Razem	4 979	203 204	9 674	217 857

Kredyty i pożyczki przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości (31.12.2011 r.)	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Klienci budżetowi	Razem klienci
do 30 dni	2 614	226 755	6 878	236 247
od 31 do 60 dni	2 950	18 187	-	21 137
od 61 do 90 dni	160	12 054	-	12 214
powyżej 90 dni	15	31 049	-	31 064
Razem	5 739	288 045	6 878	300 662

Kredyty i pożyczki, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości

Kwoty brutto kredytów i pożyczek, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości (przed uwzględnieniem przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych zabezpieczeń), w podziale na klasy aktywów przedstawiono poniżej.

Kredyty i pożyczki, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości	Klienci indywidualni	Klienci korporacyjni	Razem klienci
31 grudnia 2012 r.			
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	6 005	171 100	177 105
Szacowane kwoty odzysku z wpłat własnych i z zabezpieczeń	4 429	132 396	136 825
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	1 064	38 727	39 791
Wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytów	15 496	283 252	298 748
31 grudnia 2011 r.			
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	7 096	146 986	154 082
Szacowane kwoty odzysku z wpłat własnych i z zabezpieczeń	5 379	119 737	125 116
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	1 322	27 228	28 550
Wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytów	17 937	199 895	217 832

W 2012 r. podobnie jak w 2011 r. Bank nie rozpoznał utraty wartości żadnych zaangażowań wobec banków.

Czynnikami analizowanymi przy ujęciu utraty wartości kredytów wykazanych w powyższej tabeli są znaczące trudności finansowe dłużnika oraz naruszenie umowy, tj. niespłatenie odsetek lub części kapitałowej zobowiązania.

Podstawowym prawnym zabezpieczeniem kredytów udzielonych klientom przez Bank jest hipoteka ustanowiona na rzecz Banku na pierwszym miejscu w księdze wieczystej prowadzonej dla nieruchomości. Wartość nieruchomości będącej zabezpieczeniem kredytu udzielonego przez Bank szacowana jest w oparciu o koncepcję tzw. wartości bankowo-hipotecznej zakładającej utrzymanie przez nieruchomość wartości w dłuższym okresie.

W przypadku niekorzystnych zmian wartości zabezpieczeń Bank dokonuje ich weryfikacji poprzez ponowne przeprowadzenie wyceny nieruchomości. Zależnie od efektów wyceny, Bank co do zasady negocjuje z kredytobiorcą zgodnie z zawartą umową kredytową:

- ustanowienie dodatkowego zabezpieczenia,
- zmianę zabezpieczenia,
- dokonanie jednorazowej spłaty zadłużenia do poziomu LTV akceptowanego przez Bank,
- renegocjacje warunków umowy.

W wyniku analizy wyceny Bank dokonuje aktualizacji szacowanej kwoty odzysku z wpłat własnych i z zabezpieczeń oraz dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Brak osiągnięcia porozumienia może skutkować częściowym lub pełnym wypowiedzeniem umowy, jeżeli sytuacja ekonomiczno-finansowa kredytobiorcy wykazuje trwałe pogorszenie.

Bank posiada plan awaryjny na wypadek nieoczekiwanych, radykalnych zmian cen na rynku nieruchomości.

Dodatkowo w powyższych tabelach w pozycji wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytów Bank pokazał aktualną wartość przyjętych zabezpieczeń, nieskorygowaną do zmniejszającej się wartości ekspozycji kredytowej. Wartość bankowo-hipoteczna nieruchomości stanowiących zabezpieczenie kredytów udzielonych przez Bank przewyższa wartość zaangażowania, dlatego w przypadku wystąpienia dodatkowych należności związanych z ekspozycjami, np. dodatkowych kosztów egzekucyjnych itp. Bank będzie w stanie zaspokoić swoje roszczenia.

3.2.6. Instrumenty dłużne: lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione

Wartość lokacyjnych papierów wartościowych oraz aktywów zastawionych według stanu na 31.12.2012 r. wynosiła 566 258 tys. zł, a według stanu na 31.12.2011 r. wynosiła 306 748 tys. zł. Instrumenty dłużne zarówno na 31.12.2012 r. jak i na 31.12.2011 r. posiadały rating A- do A+ w skali agencji ratingowej Fitch Ratings.

Zarówno według stanu na 31.12.2012 r. jak i według stanu na 31.12.2011 r. wszystkie lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione były instrumentami nieprzeterminowanymi, bez rozpoznanej utraty wartości.

3.2.7. Przejęte zabezpieczenia

Na 31.12.2012 r. wartość przejętych zabezpieczeń stanowi kwotę 89 073 tys. zł, a według stanu na 31.12.2011 r. 18 772 tys. zł.

Zmiana stanu przejętych zabezpieczeń

	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Stan na początek okresu	18 772	-
Zwiększenia (z tytułu)	75 494	22 013
- przejętych nieruchomości	74 708	21 909
- aktywowanych kosztów transakcyjnych	786	104
Zmniejszenia (z tytułu)	(5 193)	(3 241)
- sprzedaży nieruchomości	(3 460)	(1 981)
- utworzenia odpisów z tytułu utraty wartości	(1 733)	(1 260)
Stan na koniec okresu	89 073	18 772

3.3. Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych

Ryzyko koncentracji geograficznej

Nie prezentuje się w Banku aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych według obszarów geograficznych z uwagi na nieistotność geograficznego zróżnicowania ryzyk. Bank działa tylko na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Ryzyko koncentracji dużych zaangażowań, ryzyko koncentracji zaangażowań

Ryzyko koncentracji jest to ryzyko mogące istotnie wpłynąć na stabilność i bezpieczeństwo działania Banku, poprzez niewykonanie zobowiązania przez pojedynczy podmiot, podmioty powiązane kapitałowo lub organizacyjnie oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania tego zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników.

W ramach zarządzania ryzykiem koncentracji Bank dokonuje identyfikacji ryzyka, jego pomiaru, monitorowania i raportowania.

Pomiar ryzyka koncentracji w Banku dokonywany jest poprzez ustalenie wielkości zaangażowania, które generuje ryzyko koncentracji i odniesienie tej wielkości do ustalonych limitów wynikających z przepisów prawa oraz limitów wewnętrznych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe za pomocą wewnętrznych limitów koncentracji zaangażowań, określonych w wewnętrznych procedurach.

Ustalając propozycję wysokości wewnętrznych limitów koncentracji zaangażowań, Bank bierze pod uwagę następujące kwestie:

- a) sytuację makroekonomiczną w kraju,
- b) sytuację na rynku nieruchomości w kraju,
- c) sytuację na rynkach finansowych w kraju,
- d) realizację polityki kredytowej Banku w poprzednich latach,
- e) wyniki działań restrukturyzacyjnych i windykacyjnych Banku,
- f) pochodzące z wiarygodnych źródeł (ośrodki akademickie) informacje dotyczące sytuacji ekonomicznej podmiotów, branż, gałęzi sektorów gospodarki, stosownie do zaleceń Uchwały Nr 384/2008 KNF,
- g) informacje ekonomiczne i jakościowe dotyczące procesu zarządzania w podmiotach, wobec których posiada zaangażowanie z których wynika ryzyko koncentracji,
- h) czynniki wynikające z innych rodzajów ryzyka związanych ze zidentyfikowanymi zaangażowaniami z których wynika ryzyko koncentracji (m.in. stopy procentowej, płynności, operacyjne i polityczne), mogące negatywnie wpłynąć na podwyższenie ryzyka koncentracji,
- i) wyniki testów warunków skrajnych.

Wewnętrzne limity zaangażowań określone są w stosunku do wielkości funduszy własnych Banku oraz w stosunku do sumy zaangażowań Banku.

W Banku prowadzone jest miesięczne raportowanie monitorowanego ryzyka koncentracji w odniesieniu do:

- a) monitorowania grup kapitałowych,
- b) monitorowania limitu koncentracji zaangażowań,
- c) monitorowania limitu dużych zaangażowań,
- d) monitorowania limitu kredytów udzielonych podmiotom powiązanym z Bankiem,
- e) monitorowania limitów wewnętrznych.

Ryzyko koncentracji branżowej

Bank koncentruje swoją działalność na udzielaniu podmiotom prawnym kredytów zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości, kredytów dla jednostek samorządu terytorialnego i kredytów zabezpieczonych gwarancją lub poręczeniem jednostek samorządu terytorialnego.

Niezależnie od zewnętrznych limitów koncentracji kredytowej Zarząd Banku ustala limity wewnętrzne związane m.in. z :

- a) koncentracją branżową według typu finansowanej nieruchomości,
- b) finansowaniem nieruchomości w budowie i zakupów ziemi,
- c) udziałem finansowania poszczególnych typów nieruchomości w portfelu kredytowym.

Ocena indywidualnego ryzyka kredytowego w przypadku finansowania nieruchomości komercyjnych dokonywana jest w oparciu o ocenę zdolności kredytowej kredytobiorców, ratingi transakcji kredytowych, których częścią są wybrane wskaźniki ilościowe, tj. wskaźnik pokrycia obsługi długu (DSCR), pokrycia obsługi odsetek (ISCR), poziom funduszy własnych, a w przypadku deweloperów mieszkaniowych poziom ceny benchmarkingowej oraz mierniki jakościowe, np. sposób zarządzania projektem oraz identyfikacja zdarzenia default. Ratingi w Banku obejmują różne segmenty finansowania specjalistycznego zdefiniowane w procedurach bankowych pod kątem ich różnicowania ze względu na typ i fazę inwestycyjną. Bank ocenia ryzyko transakcji kredytowych przez szacunki parametrów ryzyka. W szczególności Bank, którego działalność jest obciążona ryzykiem kredytowym, przed zawarciem transakcji i w trakcie jej trwania - w trybie monitoringu - przeprowadza ocenę ryzyka w oparciu o zindywidualizowane systemy ratingowe, które powstały na podstawie podejścia eksperckiego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w finansowaniu nieruchomości komercyjnych obejmuje również: tworzenie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości bilansowych ekspozycji kredytowych oraz odpisów na pozabilansowe ekspozycje kredytowe, wskaźniki tworzenia i rozwiązywania odpisów, stosowanie limitów, stress testów, analiz scenariuszowych, monitorowanie limitu koncentracji wierzytelności, stosowanie zabezpieczeń kredytów, stosowanie konserwatywnych zasad określania bankowo-hipotecznego wartości nieruchomości, stosowanie statystycznych modeli do aktualizowania wartości nieruchomości.

Poniższa tabela prezentuje strukturę koncentracji zaangażowania bilansowego w poszczególne branże.

Branże	Wartość bilansowa netto 31.12.2012	Udział w portfelu (%)	Wartość bilansowa netto 31.12.2011	Udział w portfelu (%)
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2 571 132	62,59	2 906 801	70,04
Budownictwo	881 525	21,46	646 334	15,57
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	195 644	4,76	49 270	1,19
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	178 636	4,35	207 731	5,00
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	146 775	3,57	163 966	3,95
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	25 538	0,62	47 600	1,15
Osoby fizyczne	46 161	1,12	50 120	1,21
Pozostałe	62 744	1,53	78 491	1,89
Razem	4 108 155	100	4 150 313	100

3.4. Ryzyko rynkowe

Bank narażony jest na ryzyko rynkowe rozumiane jako ryzyko zmian bieżącej wyceny instrumentów finansowych tworzących portfele Banku, które wynikają ze zmian cen i wartości parametrów rynkowych. Ekspozycja na ryzyko rynkowe Banku wynika z otwartych pozycji w instrumentach odsetkowych, walutowych, które narażone są na rynkowe zmiany wartości odpowiednich czynników ryzyka, a w szczególności na zmiany wartości stóp procentowych, kursów walutowych oraz zmienności tych czynników ryzyka.

Profil ryzyka wynika ze strategii działania Banku. Bank oferuje produkty oparte o zmienną i stałą stopę procentową, przy czym preferowane są produkty oparte o zmienną stopę procentową. Bank oferuje produkty w walutach obcych EUR i USD. Bank nie dokonuje operacji na własny rachunek w celach handlowych, posiada jedynie portfel bankowy. Główną metodą zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku jest stosowanie naturalnego zabezpieczenia, czyli pozyskiwanie środków na finansowanie w walutach i o oprocentowaniu bezpośrednio dopasowanym do odpowiadających aktywów. Charakter działalności Banku powoduje, iż narażenie na ryzyko rynkowe powinno być utrzymywane na poziomie możliwie niskim. Bank dąży do ograniczania ekspozycji na ryzyko rynkowe wynikających ze struktury aktywów i pasywów poprzez zawieranie transakcji zabezpieczających, których katalog jest zatwierdzany przez Zarząd Banku. Identyfikacja ryzyk rynkowych i płynności uwzględnia czynniki wewnętrzne i zewnętrzne. Do czynników wewnętrznych zalicza się czynniki takie jak: specyfika działalności kredytowej oraz specyfika struktury refinansowania. Do czynników zewnętrznych należą czynniki stanowiące otoczenie Banku: rynek międzybankowy, zachowania rynków finansowych, strategia i polityka akcjonariusza wobec Banku. Ryzyko rynkowe jest identyfikowane we wszystkich typach produktów i rodzajach działalności. W procesie identyfikacji stosowane są metody powszechnie uznane. Bank określa poziom ryzyka poprzez pomiar wartości narażonej na ryzyko (Value at Risk - VaR) oraz przez przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

VaR jest statystyczną miarą poziomu ryzyka rynkowego, która wyraża potencjalną stratę, na jaką narażony jest portfel w ciągu określonego czasu, dla danego poziomu ufności, w normalnych warunkach rynkowych, z tytułu zmian czynników ryzyka (kursów, stóp, cen). Potencjalność straty oznacza, że z wcześniej ustalonym, dużym prawdopodobieństwem (poziom ufności), przy którym wyznaczana jest wartość zagrożona, w ciągu zadanego okresu można się spodziewać straty mniejszej niż wyznaczona wartość VaR.

Wartość zagrożona w Banku jest wyznaczana za pomocą metody symulacji historycznej. W metodzie tej wyznacza się rozkład zmian wartości portfela na podstawie historycznego rozkładu zmian czynników ryzyka, zaobserwowanego w określonym okresie czasu. VaR wyznaczany jest w jednodniowym horyzoncie czasowym na podstawie 250 obserwacji historycznych i monitorowany jest na poziomie ufności 99%.

Według stanu na 31.12.2012 r. VaR wyniósł 176 tys. zł przy poziomie ufności 99%. Według stanu na 31.12.2011 r. VaR wyniósł 178 tys. zł przy poziomie ufności 99%.

W zestawieniu poniżej przedstawiono wartość średniego VaR Banku w okresie od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r. oraz w okresie 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r.

w tys. zł	12 miesięcy do 31.12.2012 r.		12 miesięcy do 31.12.2011 r.	
	średnia	maksimum	średnia	maksimum
Ryzyko stopy procentowej	115	261	86	261
Ryzyko kursu walutowego	27	912	27	912
VaR całkowity	142	1 173	113	1 173

Test warunków skrajnych i analizy scenariuszowej

Dodatkową miarą ryzyka rynkowego, uzupełniającą pomiar wartości zagrożonej, jest test warunków skrajnych, który pokazuje hipotetyczną zmianę bieżącej wyceny portfela Banku, która nastąpiłaby na skutek przyjęcia przez czynniki ryzyka wyspecyfikowanych skrajnych wartości w jednodniowym horyzoncie czasowym. Bank stosuje m.in. metodę scenariusza dużych, ekstremalnie skorelowanych zmian jednakowych w każdej grupie, wartości czynników ryzyka. Według stanu na 31.12.2012 r., kwota ryzyka wynikająca z tego scenariusza wyniosła 1 494 tys. zł, natomiast średnia kwota ryzyka dla tego scenariusza w okresie 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r. wyniosła 1 149 tys. zł.

Poniżej przedstawiono dekompozycję kwoty ryzyka wynikającą z opisanego testu warunków skrajnych, na kwotę przypisaną do ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego.

Test warunków skrajnych	31.12.2012			31.12.2011		
	Razem	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko walutowe	Razem	Ryzyko stopy procentowej	Ryzyko walutowe
Kwota ryzyka w tys. zł	1 494	(1 876)	3 370	1 662	3 270	(1 608)

Bank dokonuje pomiaru wrażliwości wartości bieżącej portfela Banku na równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 BP w niekorzystnym kierunku z punktu widzenia struktury terminowej luki przeszacowania. Luka przeszacowania przedstawia zagregowane ekspozycje kapitałowo-odsetkowe Banku odpowiadające poszczególnym punktom węzłowym krzywej dochodowości. Kwota ryzyka 100 BP wyznaczana jest jako różnica wartości bieżącej portfela wyliczonej w oparciu o zaburzone szokowo o 100 BP wartości czynników ryzyka według stanu na dzień sprawozdawczy oraz wartości bieżącej portfela w oparciu o wartości czynników ryzyka zaobserwowanych w dniu sprawozdawczym. Kwota ryzyka 100 BP wyniosła, według stanu na 31.12.2012 r. 573 tys. zł, natomiast jej średnia w okresie 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r. 593 tys. zł., według stanu na 31.12.2011 r. 827 tys. zł, średnia w okresie 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. 565 tys. zł.

3.5. Ryzyko walutowe

Ryzyko kursu walutowego wynika z narażenia aktualnej wartości ekspozycji Banku w aktywach, pasywach i pozycjach pozabilansowych wyrażonej w zł na niekorzystny wpływ zmian rynkowych kursów walutowych.

Bank narażony jest w niewielkim stopniu na ryzyko walutowe, ponieważ nie utrzymuje istotnego niedopasowania walutowego aktywów i pasywów (pozycji walutowej) poprzez dopasowywanie struktury walutowej prowadzonej akcji kredytowej i źródeł refinansowania oraz domykanie otwartych pozycji walutowych kontraktami pochodnymi (Nota 19). Ryzyko wpływu zmian kursu walutowego na wynik finansowy Banku jest ograniczone, a istniejące w Banku procedury kontroli i raportowania eliminują możliwość jego powstawania w istotny sposób. W ramach zarządzania ryzykiem walutowym, Bank dokonuje oceny skali i struktury ryzyka walutowego wyłącznie na podstawie bieżącej pozycji walutowej Banku. Monitoringowi podlega także pozycja walutowa uwzględniająca przewidywane spłaty i wypłaty kredytów mające wpływ na ryzyko walutowe. Bank zarządza pozycją walutową dokonując transakcji kupna/sprzedaży walut z terminem natychmiastowym lub przyszłym oraz zawierając transakcje typu SWAP.

Tabela poniżej przedstawia ekspozycje Banku narażone na ryzyko walutowe na dzień 31.12.2012 r. oraz 31.12.2011 r. W tabeli przedstawiono aktywa i zobowiązania Banku według wartości bilansowej w podziale na poszczególne waluty.

31.12.2012	PLN	EUR	USD	Razem
Aktywa				
Kasa, operacje z bankiem centralnym	3 069	-	-	3 069
Należności od banków	10 119	135	28	10 282
Pochodne instrumenty finansowe	11 128	-	-	11 128
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 101 431	1 898 051	108 673	4 108 155
Lokacyjne papiery wartościowe	564 960	-	-	564 960
Aktywa zastawione	1 298	-	-	1 298
A k t y w a r a z e m	2 692 005	1 898 186	108 701	4 698 892
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec innych banków	-	1 064 761	107 706	1 172 467
Pochodne instrumenty finansowe	111	350	-	461
Zobowiązania wobec klientów	154 221	23 977	835	179 033
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 811 370	41 075	-	2 852 445
Zobowiązania podporządkowane	100 316	-	-	100 316
Z o b o w i ą z a n i a r a z e m	3 066 018	1 130 163	108 541	4 304 722
Pozycja bilansowa netto	(374 013)	768 023	160	394 170
Zobowiązania do udzielenia kredytów	630 429	157 789	215	788 433
Pochodne instrumenty finansowe (kupno, sprzedaż)	1 575 148	801 287	-	2 376 435

31.12.2011	PLN	EUR	USD	Razem
Aktywa				
Kasa, operacje z bankiem centralnym	6 218	-	-	6 218
Należności od banków	160	158	166	484
Pochodne instrumenty finansowe	7 033	-	-	7 033
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 023 662	1 997 541	129 110	4 150 313
Lokacyjne papiery wartościowe	305 557	-	-	305 557
Aktywa zastawione	1 191	-	-	1 191
A k t y w a r a z e m	2 343 821	1 997 699	129 276	4 470 796
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec innych banków	-	1 213 004	128 337	1 341 341
Pochodne instrumenty finansowe	8 844	796	-	9 640
Zobowiązania wobec klientów	149 866	27 415	949	178 230
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 488 440	-	-	2 488 440
Zobowiązania podporządkowane	100 300	-	-	100 300
Z o b o w i ą z a n i a r a z e m	2 747 450	1 241 215	129 286	4 117 951
Pozycja bilansowa netto	(403 629)	756 484	(10)	352 845
Zobowiązania do udzielenia kredytów	666 934	101 480	678	769 092
Pochodne instrumenty finansowe (kupno, sprzedaż)	1 018 957	786 190	-	1 805 147

3.6. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego oraz kapitału Banku na niekorzystny wpływ zmian stóp procentowych. Bank zarządza luką stopy procentowej poprzez dopasowywanie terminów przeszacowań aktywów i pasywów. W przypadku pojawienia się takiego niedopasowania, stosuje odpowiednie instrumenty zabezpieczające (transakcje pochodne IRS, Basis Swap). Transakcje pochodne na stopę procentową są zawierane wyłącznie w celu zabezpieczenia pozycji wynikających z działalności kredytowej i jej finansowania.

Miarą ryzyka stopy procentowej jest luka niedopasowania terminów przeszacowania oraz określany na jej podstawie dochód odsetkowy narażony na ryzyko („EaR”).

Nagła zmiana rynkowych stóp procentowych o 100 BP dla wszystkich terminów zapadalności w przypadku, gdyby miała charakter trwały i o niekorzystnym kierunku spowodowałaby zmniejszenie rocznego dochodu odsetkowego o:

EaR (w tys. zł)	31.12.2012	31.12.2011
dla pozycji wyrażonych w PLN	4 687	4 000
dla pozycji wyrażonych w USD	6	9
dla pozycji wyrażonych w EUR	87	491

Przy wyliczaniu tych wartości, przyjęto założenie, że struktura aktywów i pasywów ujętych w sprawozdaniach finansowych według stanu na 31.12.2012 r. i według stanu na 31.12.2011 r. nie ulegnie zmianie w trakcie najbliższego roku, ani że Bank nie podejmie żadnych działań w celu zmiany ekspozycji narażonej na ryzyko.

Utrzymywanie poziomu ryzyka stopy procentowej w 2012 r. na podobnym poziomie jak w 2011 r. jest wynikiem bieżącego dopasowywania terminów przeszacowania udzielanych kredytów i odpowiadających im źródeł finansowania. Dodatkowo, Bank w celu ograniczania ryzyka stopy procentowej zawiera transakcje zabezpieczające typu IRS.

Poniżej przedstawione zostały ekspozycje Banku na ryzyko stopy procentowej. Dane w tabeli przedstawiają aktywa i pasywa według wartości bilansowej, uszeregowane zgodnie z terminami zmiany oprocentowania wynikającego z umowy lub dotyczy ich zapadalności.

31.12.2012	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Razem
Aktywa odsetkowe	2 032 783	1 397 399	1 176 037	81 233	4 687 452
Pasywa odsetkowe	1 247 099	1 150 480	1 905 268	-	4 302 847
Aktywa odsetkowe - pasywa odsetkowe	785 684	246 919	(729 231)	81 233	384 605
Pochodne instrumenty finansowe aktywne	6 881	1 935	2 312	-	11 128
Pochodne instrumenty finansowe pasywne	-	111	350	-	461
Pochodne instrumenty finansowe aktywne - pochodne instrumenty finansowe pasywne	6 881	1 824	1 962	-	10 667
Luka netto	792 565	248 743	(727 269)	81 233	395 272

31.12.2011	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Razem
Aktywa odsetkowe	1 845 598	1 313 209	1 212 696	92 244	4 463 747
Pasywa odsetkowe	1 298 524	1 020 293	1 784 411	-	4 103 228
Aktywa odsetkowe - pasywa odsetkowe	547 074	292 916	(571 715)	92 244	360 519
Pochodne instrumenty finansowe aktywne	851	685	5 497	-	7 033
Pochodne instrumenty finansowe pasywne	6 347	1 305	1 439	549	9 640
Pochodne instrumenty finansowe aktywne - pochodne instrumenty finansowe pasywne	(5 496)	(620)	4 058	(549)	(2 607)
Luka netto	541 578	292 296	(567 657)	91 695	357 912

W zestawieniu pozycja aktywa odsetkowe obejmuje:

- kasę i operacje z bankiem centralnym,
- należności od banków,
- lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione,
- kredyty i pożyczki udzielone klientom (z wyłączeniem innych należności).

W zestawieniu pozycja pasywa odsetkowe obejmuje:

- zobowiązania wobec innych banków,
- zobowiązania wobec klientów (z wyłączeniem innych zobowiązań),
- zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych,
- zobowiązania podporządkowane.

W zestawieniu pozycje pochodne instrumenty finansowe aktywne oraz pochodne instrumenty finansowe pasywne obejmują wartość godziwą należności oraz zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych:

- swapy odsetkowe (IRS),
- swapy walutowe (SWAP).

3.7. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko braku zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności ponoszenia strat.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie zdolności Banku do terminowej spłaty zobowiązań i finansowania stabilnie rosnących aktywów oraz minimalizacja wpływu tego ryzyka na wynik finansowy Banku.

Bank zarządza ryzykiem płynności w sposób zapewniający utrzymanie płynności bieżącej, krótko, średnio i długoterminowej. Bank określa zasady identyfikacji, pomiaru, oceny, monitorowania i raportowania ryzyka. W ramach zarządzania ryzykiem płynności rynku, Bank dywersyfikuje źródła finansowania głównie w ramach współpracy z BRE Bankiem SA. Bank finansuje długoterminowe aktywa w pierwszej kolejności hipotecznymi i publicznymi listami zastawnymi o długim terminie wymagalności, następnie długoterminowymi depozytami, a bieżące zapotrzebowanie na środki finansowe zaspokaja na rynku międzybankowym oraz poprzez emisje krótkoterminowych obligacji, przyjmowanie depozytów od klientów oraz obsługę rachunków bieżących klientów.

Bank posiada plan awaryjny na wypadek wystąpienia kryzysu płynności. Plan określa przypadki sytuacji kryzysowych powodujących zagrożenie utraty płynności lub powstanie innego zagrożenia dla zarządzania ryzykiem walutowym i stopy procentowej, identyfikuje rezerwe źródła finansowania Banku, wskazuje ogólny schemat postępowania Banku w sytuacji kryzysowej.

Bank zapewnia natychmiastową i bieżącą płynność płatniczą poprzez utrzymywanie portfela płynnościowego, składającego się z instrumentów możliwych do szybkiego upłynnienia.

Bieżąca i krótkoterminowa płynność płatnicza są monitorowane za pomocą współczynników płynności odpowiednio do 1 tygodnia i 1 miesiąca. Bank limituje ponadto wielkość ekspozycji w ramach skumulowanej luki płynności w okresach do 1 miesiąca, 3 miesięcy, 6 miesięcy, 1 roku i 2 lat.

W 2012 r., wartość wskaźnika płynności do 1 tygodnia utrzymywała się w przedziale od 6,09% do 54,85%, a jego wartość średnia wynosiła 20,45%. Według stanu na 31.12.2012 r., wartość tego współczynnika wynosiła 19,62%.

W 2011 r., wartość wskaźnika płynności do 1 tygodnia utrzymywała się w przedziale od 9,83% do 39,04%, a jego wartość średnia wynosiła 18,51%. Według stanu na 31.12.2011 r., wartość tego współczynnika wynosiła 23,74%.

W 2012 r., wartość wskaźnika płynności do 1 miesiąca utrzymywała się w przedziale od 23,10% do 70,19%, a jego wartość średnia wynosiła 38,70%. Według stanu na 31.12.2012 r., wartość tego współczynnika wynosiła 39,15%¹. W 2011 r. wartość wskaźnika płynności do 1 miesiąca utrzymywała się w przedziale od

¹ wartość wskaźnika płynności do 1 miesiąca w wysokości 39,15% według stanu na dzień 31.12.2012 r. przy uwzględnieniu otrzymanej linii kredytowej w wysokości 200 000 tys. zł.

27,93% do 88,08%, a jego wartość średnia wynosiła 48,96%. Na 31.12.2011 r. wartość tego współczynnika wynosiła 31,56%².

W 2012 r. Bank spełniał wszystkie normy płynnościowe określone w uchwale KNF 386/2008 z 17.12.2008 r.:

- M1 - luka płynności krótkoterminowej,
- M2 - współczynnik płynności krótkoterminowej,
- M3 - współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych funduszami własnymi,
- M4 - współczynnik pokrycia aktywów niepiętnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi.

W poniższej tabeli przedstawiono wartości norm płynnościowych M1 - M4 według stanów na 31.12.2012 r. oraz 31.12.2011 r. oraz ich wartości średnie i maksymalne:

norma płynności	wartość według stanu na 31.12.2012	średnia	minimum	maksimum
M1	624 871 tys. zł	389 472 tys. zł	267 157 tys. zł	664 791 tys. zł
M2	1,884	1,922	1,404	3,415
M3	4,284	7,990	3,790	16,698
M4	1,073	1,052	1,011	1,097

norma płynności	wartość według stanu na 31.12.2011	średnia	minimum	maksimum
M1	363 538 tys. zł	316 978 tys. zł	121 761 tys. zł	566 805 tys. zł
M2	1,894	2,141	1,276	4,146
M3	16,695	29,788	14,556	48,436
M4	1,044	1,042	1,015	1,105

W 2012 r. nie doszło do przekroczenia limitu pasywów i żadnej z norm płynności.

Poniższa tabela zawiera niezdykontowane wartości przepływów pieniężnych wymaganych do zapłacenia lub otrzymania przez Bank. Przepływy zaprezentowano na datę bilansową w podziale według pozostałego umownego terminu wymagalności.

31.12.2012	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności)						
Zobowiązania wobec innych banków	306 161	374 715	495 620	-	-	1 176 496
Zobowiązania wobec klientów	170 467	775	7 068	-	864	179 174
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	121 304	134 913	802 400	2 001 424	205 894	3 265 935
Zobowiązania podporządkowane	-	1 871	5 868	31 040	138 906	177 685
Zobowiązania razem	597 932	512 274	1 310 956	2 032 464	345 664	4 799 290
Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)						
Aktywa razem	1 106 781	191 735	568 148	2 115 922	3 256 674	7 239 260
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	176 784	108 429	293 525	209 695	-	788 433
Luka płynności netto	508 849	(320 539)	(742 808)	83 458	2 911 010	2 439 970

² wartość wskaźnika płynności do 1 miesiąca w wysokości 31,56% według stanu na dzień 31.12.2011 r. przy uwzględnieniu otrzymanej linii kredytowej w wysokości 200 000 tys. zł.

31.12.2011	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności)						
Zobowiązania wobec innych banków	258 767	409 060	551 874	134 252	-	1 353 953
Zobowiązania wobec klientów	158 130	11 303	4 148	3 737	1 123	178 441
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	195 664	61 660	882 060	1 465 839	205 986	2 811 209
Zobowiązania podporządkowane	-	1 616	4 918	123 238	-	129 772
Zobowiązania razem	612 561	483 639	1 443 000	1 727 066	207 109	4 473 375
Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)						
Aktywa razem	226 347	99 845	557 049	2 129 297	3 466 088	6 478 626
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	280 442	123 862	281 735	83 053	-	769 092
Luka płynności netto	(386 214)	(383 794)	(885 951)	402 231	3 258 979	2 005 251

Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na PLN według średniego kursu NBP z dnia bilansowego. Kwoty ujawnione w analizie terminów wymagalności to umowne niezdyktowane przepływy środków pieniężnych.

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach netto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Bank na bazie netto należą kontrakty swap na stopę procentową (IRS).

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania finansowe Banku, które będą rozliczane na bazie netto, w podziale na poszczególne terminy zapadalności według stanu na datę bilansową. Kwoty w walutach obcych zostały przeliczone na PLN według średniego kursu NBP z dnia bilansowego. Ujawnione w tabeli kwoty są niezdyktowanymi umownymi wypływami środków pieniężnych.

31.12.2012

Pochodne instrumenty finansowe rozliczone na bazie netto	Od 3 miesięcy do 1 roku	Razem
Kontrakty SWAP na stopę procentową (IRS)	350	350
Wycena netto razem	350	350

31.12.2011

Pochodne instrumenty finansowe rozliczone na bazie netto	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Od 1 roku do 5 lat	Razem
Kontrakty SWAP na stopę procentową (IRS)	543	1 034	(926)	304	955
Wycena netto razem	543	1 034	(926)	304	955

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach brutto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Bank na bazie brutto należą pochodne walutowe instrumenty finansowe: walutowe kontrakty SWAP na datę waluty SPOT i FORWARD.

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne instrumenty finansowe Banku, które będą rozliczane na bazie brutto, w podziale na poszczególne okresy zapadalności według stanu na datę bilansową. Kwoty w walutach obcych zostały przeliczone na PLN według średniego kursu NBP z dnia bilansowego.

31.12.2012

Pochodne instrumenty finansowe rozliczone na bazie brutto	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Razem
Wpływy	550 755	94 013	143 329	788 097
Kontrakty walutowe SWAP	550 755	94 013	143 329	788 097
Wypływy	547 819	94 029	143 087	784 935
Kontrakty walutowe SWAP	547 819	94 029	143 087	784 935

31.12.2011

Pochodne instrumenty finansowe rozliczone na bazie brutto	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 miesięcy do 1 roku	Razem
Wpływy	286 509	128 408	344 040	758 957
Kontrakty walutowe SWAP	286 509	128 408	344 040	758 957
Wyptywy	291 509	128 087	335 677	755 273
Kontrakty walutowe SWAP	291 509	128 087	335 677	755 273

4. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Przez wartość godziwą rozumie się kwotę, za jaką dany składnik aktywów mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie wykonane pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami w bezpośrednio zawartej transakcji i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, o ile ta jest dostępna. Przyjęto założenie, że wartość godziwa instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej oraz instrumentów o stałej stopie procentowej krótkoterminowych (poniżej 1 roku) jest równa ich wartości bilansowej.

Ponadto Bank przyjął założenie, że szacunkowa wartość godziwa instrumentów o stałym oprocentowaniu powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych.

Czynnik dyskontujący przyjęty do dyskontowania środków pieniężnych dla tych instrumentów finansowych oparty jest o krzywą zerokuponową.

Poniżej przedstawiono główne założenia i metody wykorzystane przez Bank podczas szacowania wartości godziwej instrumentów finansowych:

Należności od banków. Wartością godziwą lokat o zmiennym oprocentowaniu oraz lokat o stałym oprocentowaniu poniżej 1 roku jest ich wartość bilansowa. Bank nie posiada lokat złożonych na okres dłuższy niż 1 rok.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa kredytów i pożyczek udzielonych klientom o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku została wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności do otrzymania z tytułu odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Wartość godziwa kredytów ze stwierdzonymi przesłankami utraty wartości jest równa ich wartości bilansowej netto, która uwzględnia wszelkie przesłanki wskazujące na utratę wartości kredytów. Tak oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego od czasu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu stóp procentowych w przypadku kredytów o stałej stopie procentowej.

Lokacyjne papiery wartościowe (dostępne do sprzedaży) w momencie początkowego ujęcia w księgach wykazywane są w wartości godziwej uiszczonej zapłaty. Koszty transakcji są włączane do wyceny wartości początkowej metodą efektywnej stopy procentowej.

Bank dokonuje na dzień bilansowy wyceny papierów wartościowych klasyfikowanych jako aktywa wyceniane w wartości godziwej lub dostępnych do sprzedaży według poniższych zasad:

- dłużne papiery wartościowe notowane na giełdzie lub dla których istnieje aktywny rynek wycenia się według wartości godziwej (bieżącej ceny rynkowej); wycena dokonywana jest w oparciu o kurs zamknięcia sesji,
- akcje i udziały w jednostkach zależnych ujmowane są w cenie nabycia.

Wszelkie zwiększenia lub utrata wartości księgowane są na dzień wyceny, tj. na koniec miesiąca, oddzielnie dla każdego rodzaju papierów wartościowych.

Znajdujące się w portfelu Banku papiery wartościowe tego samego emitenta, tej samej serii, a zakupione w różnych okresach i po różnych cenach, Bank sprzedaje stosując zasadę FIFO - rozchód papierów następuje w kolejności ich zakupu.

Instrumenty finansowe po stronie zobowiązań to:

- środki na rachunkach bankowych,
- kredyty otrzymane,
- otrzymane pożyczki podporządkowane,
- depozyty,
- zobowiązania z tytułu wyemitowanych przez Bank listów zastawnych oraz obligacji.

Bank nie posiada instrumentów finansowych po stronie zobowiązań o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku.

Bank przyjął, że wartość godziwa dla powyższych instrumentów o zmiennej stopie procentowej lub o stałej stopie procentowej, ale poniżej 1 roku jest równa ich wartości bilansowej.

W tabeli poniżej przedstawiono podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla każdej grupy aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w bilansie Banku według ich wartości godziwej.

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe	31.12.2012		31.12.2011	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe				
Kasa, operacje z bankiem centralnym	3 069	3 069	6 218	6 218
Należności od banków	10 282	10 282	484	484
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	4 108 155	4 108 561	4 150 313	4 151 248
Klienci korporacyjni	3 688 472	3 688 878	3 674 852	3 675 787
Klienci indywidualni	96 731	96 731	106 833	106 833
Klienci budżetowi	322 640	322 640	368 628	368 628
Inne należności	312	312	-	-
Aktywa finansowe razem	4 121 506	4 121 912	4 157 015	4 157 950
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania wobec innych banków	1 172 467	1 172 467	1 341 341	1 341 341
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	179 033	179 033	178 230	178 230
Klienci korporacyjni	178 854	178 854	177 990	177 990
Klienci indywidualni	150	150	184	184
Klienci budżetowi	29	29	56	56
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 852 445	2 852 445	2 488 440	2 488 440
Zobowiązania podporządkowane	100 316	100 316	100 300	100 300
Zobowiązania finansowe razem	4 304 261	4 304 261	4 108 311	4 108 311

Listy zastawne Banku są notowane na rynku regulowanym, jednakże z uwagi na bardzo niską częstotliwość transakcji przyjmuje się, że najlepszym przybliżeniem ich wartości godziwej jest wycena w zamortyzowanym koszcie.

Ujawnienia dotyczące hierarchii wartości godziwej

	31.12.2012	31.12.2011
Aktywa finansowe		
POZIOM 1 - Ceny kwotowane na aktywnych rynkach dla tego samego instrumentu (bez modyfikacji)		
Lokacyjne papiery wartościowe (bony skarbowe, obligacje skarbowe)	81 132	140 640
Aktywa zastawione (bony skarbowe)	298	1 191
POZIOM 2 - Ceny kwotowane na aktywnych rynkach dla podobnych instrumentów lub inne metody wyceny, dla których wszystkie istotne dane wejściowe bazują na obserwowalnych danych rynkowych		
Pochodne instrumenty finansowe	11 128	7 033
Lokacyjne papiery wartościowe (bony pieniężne)	483 828	164 917
Aktywa zastawione (bony pieniężne)	1 000	-
Aktywa finansowe razem	577 386	313 781
Zobowiązania finansowe		
POZIOM 2		
Pochodne instrumenty finansowe	461	9 640
Zobowiązania finansowe razem	461	9 640

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zmiany klasyfikacji składników sprawozdania z sytuacji finansowej w hierarchii wartości godziwej.

5. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Bank dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, podlegające ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Bank przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Bank ocenia czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na możliwe do zmierzenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek. Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości kredytu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów, a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Gdyby wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych dla portfela kredytów z rozpoznaną indywidualną utratą wartości uległa zmianie o +/- 10%, to szacowana wielkość utraty wartości kredytów ulegałaby odpowiednio zmniejszeniu o 11 728 tys. zł lub zwiększeniu o 13 240 tys. zł. Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów w przypadku których utrata wartości rozpoznawana jest w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu odzysków z zabezpieczeń.

6. Segmenty operacyjne

Zgodnie z wymogiem „podejścia zarządczego” informacje o segmentach operacyjnych są przedstawiane zgodnie z zasadami raportowania wewnętrznego dostarczanego Zarządowi Banku (główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych), którego zadaniem jest alokacja zasobów do segmentów działalności i przeprowadzanie oceny ich wyników.

BRE Bank Hipoteczny SA jest specjalistycznym bankiem hipotecznym, odgrywającym wiodącą rolę na rynku finansowania nieruchomości komercyjnych oraz emisji listów zastawnych. Oferta Banku skierowana jest do podmiotów gospodarczych i klientów instytucjonalnych inwestujących w zakup, budowę lub modernizację nieruchomości komercyjnych, takich jak budynki biurowe, centra handlowe, hotele, powierzchnie magazynowe i dystrybucyjne a także osiedla mieszkań i domów, realizowane przez deweloperów mieszkaniowych. Kolejnym ważnym obszarem działania Banku jest kredytowanie jednostek samorządu terytorialnego, w formie finansowania inwestycji takich jak budownictwo komunalne, budowa i remonty dróg, oczyszczalni ścieków, placówek oświatowych, innych obiektów, a także refinansowanie nieruchomości gminnych - siedzib samorządów, lokali użytkowych, budynków biurowych. Bank jest także liderem emisji listów zastawnych, papierów dłużnych za pośrednictwem których refinansuje swoją działalność kredytową.

Uwzględniając specjalistyczny charakter działalności Banku wydzielone zostały następujące segmenty operacyjne:

- Kredyty na refinansowanie,
- Kredyty dla jednostek samorządu terytorialnego (JST),
- Kredyty dla deweloperów mieszkaniowych,
- Kredyty dla deweloperów komercyjnych,
- Kredyty na zakup gruntu,
- Kredyty dla osób fizycznych.

Segmenty wyodrębnione zostały z punktu widzenia określonych grup klientów oraz produktów według jednorodnych cech transakcji. Ten sposób podziału obszarów jest spójny ze sposobem zarządzania sprzedażą.

Kredyty na refinansowanie - jest to podstawowy segment działalności Banku, do którego zaliczane są kredyty udzielone na zakup lub refinansowanie ukończonych obiektów o przeznaczeniu komercyjnym (obiekty biurowe, magazyny, centra handlowe, centra logistyczne, hotele, pensjonaty, lokale użytkowe itp.).

Kredyty dla jednostek samorządu terytorialnego (JST) - do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone jednostkom samorządu terytorialnego (gminom, powiatom, województwom), jak również kredyty zabezpieczone gwarancją lub poręczeniem jednostek samorządu terytorialnego (spółkom prawa handlowego utworzonym przez JST, samodzielnym publicznym zakładom opieki zdrowotnej).

Kredyty dla deweloperów mieszkaniowych - do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone na finansowanie mieszkaniowych projektów deweloperskich (osiedla domów jedno lub wielorodzinnych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem).

Kredyty dla deweloperów komercyjnych - do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone na finansowanie komercyjnych projektów deweloperskich, zgodnych z polityką kredytową Banku.

Kredyty na zakup gruntu - do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone na finansowanie lub refinansowanie zakupu gruntów pod deweloperskie projekty mieszkaniowe.

Kredyty dla osób fizycznych - do tego segmentu Bank zalicza kredyty udzielone osobom fizycznym głównie na cele mieszkaniowe. Segment kredytów dla osób fizycznych jest segmentem schyłkowym ze względu na zaprzestanie sprzedaży w tym segmencie w roku 2004.

Pozycje nieprzypisane aktywów - w tej pozycji prezentowane są wszystkie niekredytowe aktywa Banku.

Na podstawie wyżej przyjętej segmentacji produktowej wyznaczany jest wynik brutto poszczególnych segmentów operacyjnych uwzględniający wszystkie pozycje rachunku zysków i strat.

Głównym założeniem podziału segmentowego w ramach rachunku zysków i strat jest jak najwierniejsze przedstawienie opłacalności danego segmentu w działalności Banku. W tym celu Bank przypisuje na poziomie każdej umowy kredytowej wszystkie bezpośrednie dochody, takie jak przychody odsetkowe, przychody prowizyjne oraz określa poziom odpisów aktualizujących. Ze względu na brak możliwości przypisania zobowiązań do poszczególnych grup segmentowych Bank wyznacza segmentowe koszty odsetkowe oraz koszty prowizyjne według określonego schematu opisanego poniżej.

Bank dzieli koszty refinansowania na trzy kategorie: koszty publicznych listów zastawnych, koszty hipotecznych listów zastawnych oraz uśrednione koszty pozostałych źródeł refinansowania (głównie kredyty i depozyty pozyskane z BRE Banku SA). Dla każdej z tych kategorii oblicza średni koszt refinansowania na podstawie marży wszystkich zobowiązań zaliczanych do danej kategorii.

Bank określa koszty odsetkowe i prowizyjne dla segmentu kredytów dla jednostek samorządu terytorialnego na podstawie rzeczywistych kosztów finansowania publicznymi listami zastawnymi oraz przypadającej na ten segment części uśrednionych kosztów pozostałych źródeł finansowania (proporcjonalnie do wysokości zobowiązania refinansującego nadwyżkę kredytów JST nad wartość wyemitowanych listów zastawnych).

Bank określa koszty odsetkowe i prowizyjne pozostałych segmentów na podstawie kosztów hipotecznych listów zastawnych oraz uśrednionych kosztów pozostałych źródeł refinansowania, proporcjonalnie do udziału kredytów segmentu w całym portfelu kredytowym z wyłączeniem kredytów JST.

Pozostałe pozycje rachunku zysków i strat dzielone są albo poprzez udział ekspozycji kredytowej albo poprzez udział aktywów ważonych ryzykiem, w przypadku kosztów administracyjnych i amortyzacji. Bank nie alokuje do poszczególnych segmentów podatku dochodowego, dlatego też informacje w zakresie zysku/straty ujawniane są na poziomie zysku przed opodatkowaniem. Informacje na temat segmentów mierzone są według identycznych zasad jak te przedstawione w polityce rachunkowości.

Podstawowym i jedynym podziałem jest podział na segmenty działalności Banku. Z uwagi na to, iż Bank operuje tylko na terenie Rzeczypospolitej Polskiej nie stosuje segmentacji geograficznej.

W Banku nie występują operacje pomiędzy segmentami operacyjnymi.

Wydzielenia aktywów segmentu oraz przychodów i kosztów dokonano na podstawie wewnętrznych informacji przygotowywanych w Banku dla potrzeb zarządczych. Poszczególnym segmentom Banku zostały przypisane aktywa oraz związane z tymi aktywami przychody i koszty. Wynik segmentu uwzględnia wszystkie pozycje przychodów i kosztów. Zobowiązania Banku nie zostały przypisane do poszczególnych segmentów z uwagi na fakt, że podział taki nie jest regularnie przedstawiany Zarządowi Banku.

Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Kredyty na refinansowanie	Kredyty dla JST	Kredyt dla deweloperów mieszkaniowych	Kredyt dla deweloperów komercyjnych	Kredyt na zakup gruntu	Kredyt dla osób fizycznych	Pozycje nieprzypisane aktywów	Razem	Rachunek zysków i strat
Przychody z tytułu odsetek	134 557	36 388	45 188	16 110	11 147	2 234	-	245 624	245 624
Koszty odsetek	(95 936)	(41 189)	(33 897)	(16 948)	(6 806)	(3 358)	-	(198 134)	(198 134)
Dochód odsetkowy	38 621	(4 801)	11 291	(838)	4 341	(1 124)	-	47 490	47 490
Przychody z tytułu opłat i prowizji	927	132	511	419	22	15	-	2 026	2 026
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(1 037)	(223)	(186)	(146)	(37)	(18)	-	(1 647)	(1 647)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(24 321)	(3)	(444)	(473)	(1 275)	256	-	(26 260)	(26 260)
Ogólne koszty administracyjne i amortyzacja	(28 587)	(1 340)	(5 151)	(4 042)	(1 076)	(419)	-	(40 615)	(40 615)
Pozostałe pozycje rachunku zysków i strat	23 302	1 093	4 198	3 295	877	340	-	33 105	33 105
Wynik segmentu brutto	8 905	(5 142)	10 219	(1 785)	2 852	(950)	-	14 099	14 099

31.12.2012	Kredyty na refinansowanie	Kredyty dla JST	Kredyt dla deweloperów mieszkaniowych	Kredyt dla deweloperów komercyjnych	Kredyt na zakup gruntu	Kredyt dla osób fizycznych	Pozycje nieprzypisane aktywów	Razem	Sprawozdanie z sytuacji finansowej
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 575 103	561 883	463 978	364 101	96 929	45 849	312	4 108 155	4 108 155
Pozostałe aktywa	-	-	-	-	-	-	701 557	701 557	701 557
Aktywa segmentu	2 575 103	561 883	463 978	364 101	96 929	45 849	701 869	4 809 712	4 809 712

Wynik brutto dla poszczególnych segmentów operacyjnych Banku prezentowany jest w uzgodnieniu do pozycji rachunku zysków i strat, sporządzanego na potrzeby audytowanego sprawozdania finansowego.

Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011	Kredyty na refinansowanie	Kredyty dla JST	Kredyt dla deweloperów mieszkaniowych	Kredyt dla deweloperów komercyjnych	Kredyt na zakup gruntu	Kredyt dla osób fizycznych	Pozycje nieprzypisane aktywów	Razem	Rachunek zysków i strat
Przychody z tytułu odsetek	126 119	35 995	43 166	9 231	13 623	2 516	-	230 650	230 650
Koszty odsetek	(86 881)	(28 858)	(29 799)	(8 302)	(7 310)	(2 902)	-	(164 052)	(164 052)
Dochód odsetkowy	39 238	7 137	13 367	929	6 313	(386)	-	66 598	66 598
Przychody z tytułu opłat i prowizji	778	81	303	305	39	11	-	1 517	1 517
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(943)	(196)	(188)	(94)	(46)	(18)	-	(1 485)	(1 485)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(3 395)	27	(11 834)	(96)	574	288	-	(14 436)	(14 436)
Ogólne koszty administracyjne i amortyzacja	(28 600)	(1 542)	(5 614)	(2 829)	(1 432)	(353)	-	(40 370)	(40 370)
Pozostałe pozycje rachunku zysków i strat	11 169	602	2 192	1 105	559	138	-	15 765	15 765
Wynik segmentu brutto	18 247	6 109	(1 774)	(680)	6 007	(320)	-	27 589	27 589
31.12.2011	Kredyty na refinansowanie	Kredyty dla JST	Kredyt dla deweloperów mieszkaniowych	Kredyt dla deweloperów komercyjnych	Kredyt na zakup gruntu	Kredyt dla osób fizycznych	Pozycje nieprzypisane aktywów	Razem	Sprawozdanie z sytuacji finansowej
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 638 344	550 572	517 864	261 074	132 057	50 402	-	4 150 313	4 150 313
Pozostałe aktywa	-	-	-	-	-	-	360 259	360 259	360 259
Aktywa segmentu	2 638 344	550 572	517 864	261 074	132 057	50 402	360 259	4 510 572	4 510 572

7. Wynik z tytułu odsetek

	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Przychody z tytułu odsetek		
Kredyty i pożyczki z uwzględnieniem odwrócenia dyskonta dotyczącego odpisu z tytułu utraty wartości, w tym:	227 667	218 034
- przychody z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek, które utraciły wartość	11 025	12 409
Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe	741	763
Lokacyjne papiery wartościowe	17 216	11 853
Przychody z tytułu odsetek, razem	245 624	230 650

Koszty z tytułu odsetek		
Z tytułu rozliczeń z bankami	(23 944)	(32 034)
Z tytułu rozliczeń z klientami	(3 593)	(2 909)
Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(164 026)	(123 186)
Z tytułu pożyczki podporządkowanej	(6 571)	(5 923)
Koszty z tytułu odsetek, razem	(198 134)	(164 052)

Wynik z tytułu odsetek w podziale na poszczególne sektory przedstawia się następująco:

	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Przychody z tytułu odsetek		
Od sektora bankowego	13 189	6 066
Od pozostałych podmiotów, w tym:	232 435	224 584
- od klientów korporacyjnych	202 255	186 915
- od klientów indywidualnych	5 107	5 506
- od sektora budżetowego	25 073	32 163
Przychody z tytułu odsetek, razem	245 624	230 650

Przychody z tytułu odsetek od bonów pieniężnych zostały zaprezentowane w pozycji *Przychody z tytułu odsetek od sektora bankowego* natomiast przychody z tytułu odsetek od bonów i obligacji skarbowych w pozycji *Przychody z tytułu odsetek od sektora budżetowego*.

Koszty z tytułu odsetek		
Od sektora bankowego	(30 515)	(38 231)
Od pozostałych podmiotów, w tym:	(3 593)	(2 635)
- od klientów korporacyjnych	(3 593)	(2 635)
Z tytułu emisji własnych	(164 026)	(123 186)
Koszty z tytułu odsetek, razem	(198 134)	(164 052)

8. Wynik z tytułu opłat i prowizji

	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	1 630	1 088
Prowizje za prowadzenie rachunków	352	384
Prowizje za realizację przelewów	44	45
Przychody z tytułu opłat i prowizji, razem	2 026	1 517
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Koszty związane z programem emisji dłużnych papierów wartościowych (listy zastawne i obligacje)	(1 112)	(934)
Pozostałe	(535)	(551)
Koszty z tytułu opłat i prowizji, razem	(1 647)	(1 485)

9. Wynik na działalności handlowej

	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Wynik z pozycji wymiany	2 278	4 135
Różnice kursowe netto z przeliczenia	(6 331)	12 711
Zyski z transakcji minus straty	8 609	(8 576)
Wynik na pozostałej działalności handlowej	33 910	11 774
Instrumenty na ryzyko odsetkowe	183	(338)
Instrumenty na ryzyko walutowe	33 727	12 112
Wynik na działalności handlowej, razem	36 188	15 909

Na pozycję instrumenty na ryzyko walutowe składają się przychody z tytułu rozliczonych punktów SWAP od transakcji FX SWAP. Transakcje FX SWAP zawierane są w celu pozyskiwania waluty EUR na refinansowanie akcji kredytowej w EUR oraz zabezpieczenie pozycji walutowej.

10. Pozostałe przychody operacyjne

	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Przychody ze sprzedaży usług	612	863
Przychody z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	29	80
Pozostałe	33	472
Pozostałe przychody operacyjne, razem	674	1 415

11. Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Utworzenie odpisów na kredyty i pożyczki udzielone klientom (Nota 20)	(39 695)	(21 567)
Rozwiązanie odpisów na kredyty i pożyczki udzielone klientom (Nota 20)	13 435	7 131
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(26 260)	(14 436)

12. Ogólne koszty administracyjne

	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Koszty pracownicze	(21 652)	(20 722)
Koszty rzeczowe	(11 963)	(13 640)
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(1 849)	(1 479)
Podatki i opłaty	(1 034)	(738)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(369)	(139)
Ogólne koszty administracyjne, razem	(36 867)	(36 718)

Pozycja „Koszty rzeczowe” obejmuje m.in. koszt rat leasingu operacyjnego środków trwałych (wynajem nieruchomości).

Koszty pracownicze

	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Koszty wynagrodzeń	(17 941)	(18 094)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(1 939)	(1 687)
Koszty świadczeń emerytalnych	(47)	(20)
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	(432)	-
Koszty długoterminowych świadczeń pracowniczych	(318)	-
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	(975)	(921)
Koszty świadczeń pracowniczych, razem	(21 652)	(20 722)

W 2012 roku średni poziom zatrudnienia w Banku wyniósł 128 osób (2011 rok: 126 osób).

Koszty długoterminowych świadczeń pracowniczych dotyczą kosztów programu zmiennego wynagradzania Członków Zarządu Banku oraz pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Długoterminowe świadczenia pracownicze zostały opisane w Nocie 2.17.

13. Pozostałe koszty operacyjne

	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(1 733)	(1 260)
Strata na sprzedaży aktywów przejętych za długi (zapasów)	(1 303)	(161)
Koszty postępowania egzekucyjnego	(352)	-
Rezerwa na sprawy sporne	(189)	-
Strata na sprzedaży lub likwidacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(90)	(47)
Zapłacone odszkodowania, kary, grzywny	(13)	-
Przekazane darowizny	(5)	(6)
Pozostałe	(72)	(85)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(3 757)	(1 559)

14. Podatek dochodowy

	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Podatek dochodowy bieżący	(7 171)	(6 831)
Podatek dochodowy odroczony (Nota 31)	2 359	120
Podatek dochodowy, razem	(4 812)	(6 711)
Zysk przed opodatkowaniem	14 099	27 589
Podatek zgodnie ze stawką obowiązującą w danym roku podatkowym (19%)	(2 679)	(5 242)
Dochody niepodlegające opodatkowaniu	2 110	82
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(4 243)	(1 551)
Obciążenie podatkowe, razem	(4 812)	(6 711)
Kalkulacja efektywnej stopy podatkowej		
Zysk brutto	14 099	27 589
Podatek dochodowy	(4 812)	(6 711)
Efektywna stopa podatkowa	34,13%	24,32%
Nominalna stopa podatkowa	19,00%	19,00%

Na pozycję „Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów” składa się głównie wartość utworzonych odpisów na należności z tytułu kredytów w kwocie (3 715 tys. zł) za 2012 r., za 2011 r. w kwocie (1 543 tys. zł) wynikająca z zastosowanego przez Bank podejścia do aktywowania odpisów na należności z tytułu kredytów, opisanego w Nocie 31.

Władze podatkowe mogą kontrolować prawidłowość rozliczeń z tytułu podatków w okresie 5 lat licząc od końca roku, w którym upłynął termin złożenia deklaracji podatkowej. Od początku działalności Banku nie została przeprowadzana kontrola podatkowa przez organy skarbowe w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych.

W 2012 r. została przeprowadzona przez Urząd Skarbowy kontrola podatkowa VAT za czerwiec 2012 r.

15. Ujawnienia dotyczące efektu podatkowego elementów pozostałych dochodów całkowitych

	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:		
- kwota brutto	2 755	241
- podatek odroczony	(523)	(45)
Pozostałe dochody całkowite netto, razem	2 232	196

16. Ujawnienia dotyczące elementów pozostałych dochodów całkowitych

	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:		
- niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych ujęte w roku obrotowym (netto)	2 232	196
Pozostałe dochody całkowite netto, razem	2 232	196

17. Kasa, operacje z bankiem centralnym

Bank posiada w Narodowym Banku Polskim rachunek bieżący, którego stan na dzień 31.12.2012 r. wynosił 3 069 tys. zł. Na dzień 31.12.2011 r. Bank posiadał środki na rachunku bieżącym w wysokości 2 317 tys. zł oraz lokatę w wysokości 3 901 tys. zł. Na podstawie ustawy z dnia 29.08.1997 r. o Narodowym Banku Polskim BRE Bank Hipoteczny SA utrzymuje rezerwę obowiązkową. Średnia arytmetyczna dziennych stanów środków rezerwy obowiązkowej, którą Bank zobligowany był utrzymać w danym okresie na rachunkach bieżących w NBP, wynosiła:

- 2 053 tys. zł dla okresu od 31.12.2012 r. do 30.01.2013 r.,
- 2 172 tys. zł dla okresu od 30.11.2011 r. do 01.01.2012 r.

Stawka oprocentowania środków utrzymywanych jako rezerwa obowiązkowa na 31.12.2012 r. wynosiła 4,05%, natomiast na 31.12.2011 r. wynosiła 4,275%.

18. Należności od banków

	31.12.2012	31.12.2011
Lokaty w innych bankach	10 001	-
Rachunki bieżące	281	484
Ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych	10 282	484
Należności (brutto) od banków, razem	10 282	484
Należności (netto) od banków, razem	10 282	484
Należności od banków krótkoterminowe (do 1 roku)	10 282	484

Wszystkie należności były należnościami od banków polskich.

Średnie ważone kwotami oprocentowanie lokat w innych bankach wynosiło w 2012 r. w EUR - 0,20%, w PLN - 4,40%. W 2011 r. w EUR - 0,65%, w PLN - 3,88%.

19. Pochodne instrumenty finansowe

	Wartość bazowa kontraktu	Wartość godziwa aktywa	Wartość godziwa zobowiązania
Stan na 31 grudnia 2012			
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu			
Walutowe instrumenty pochodne			
- Kontrakty FX SWAP	784 934	8 715	111
Razem walutowe instrumenty pochodne	784 934	8 715	111
Pochodne na stopę procentową			
- Kontrakty IRS	488 176	2 413	350
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową	488 176	2 413	350
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa	1 273 110	11 128	461
Krótkoterminowe (do 1 roku)	1 273 110	11 128	461

	Wartość bazowa kontraktu	Wartość godziwa aktywa	Wartość godziwa zobowiązania
Stan na 31 grudnia 2011			
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu			
Walutowe instrumenty pochodne			
- Kontrakty FX SWAP	755 273	7 033	8 667
Razem walutowe instrumenty pochodne	755 273	7 033	8 667
Pochodne na stopę procentową			
- Kontrakty IRS	145 459	-	973
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową	145 459	-	973
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa	900 732	7 033	9 640
Krótkoterminowe (do 1 roku)	891 898	7 033	9 090
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	8 834	-	550

20. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	31.12.2012	31.12.2011
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	3 733 408	3 705 691
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	97 944	108 275
Kredyty i pożyczki udzielone klientom budżetowym	322 737	368 738
Inne należności	312	-
Kredyty i pożyczki (brutto) od klientów	4 154 401	4 182 704
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości utworzone na należności od klientów (wielkość ujemna)	(46 246)	(32 391)
Kredyty i pożyczki (netto) od klientów	4 108 155	4 150 313
Krótkoterminowe (do 1 roku)	432 294	336 960
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	3 675 861	3 813 353

Według stanu na 31.12.2012 r. w portfolio kredytowym Banku wartość bilansowa brutto kredytów udzielonych klientom indywidualnym, korporacyjnym oraz dla sektora budżetowego w oparciu o zmienną stopę procentową wynosiła 4 141 448 tys. zł, w oparciu o stałą stopę procentową 12 641 tys. zł. Według stanu na 31.12.2011 r. w oparciu o zmienną stopę procentową wartość bilansowa brutto wynosiła 4 162 046 tys. zł, a w oparciu o stałą stopę procentową 20 658 tys. zł.

Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	31.12.2012	31.12.2011
Poniesione, ale nie zidentyfikowane straty		
Zaangażowanie bilansowe brutto	3 977 296	4 028 622
Odpis aktualizujący na ekspozycje analizowane portfelowo	(6 455)	(3 841)
Zaangażowanie bilansowe netto	3 970 841	4 024 781
Należności, które utraciły wartość		
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	171 100	146 986
Kredyty udzielone klientom indywidualnym	6 005	7 096
Zaangażowanie bilansowe brutto razem	177 105	154 082
Odpis aktualizujący na ekspozycje analizowane indywidualnie	(39 791)	(28 550)
Zaangażowanie bilansowe netto	137 314	125 532

Zmiany stanu odpisów na utratę wartości kredytów i pożyczek

	Stan odpisów na 01.01.2012	Utworzenie odpisów	Rozwiązanie odpisów	Należności spisane w ciężar odpisów	Stan odpisów na 31.12.2012
Klienci indywidualni	(1 442)	(563)	792	-	(1 213)
Klienci korporacyjni	(30 839)	(39 129)	12 627	12 405	(44 936)
Klienci budżetowi	(110)	(3)	16	-	(97)
Ogółem zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość kredytów i pożyczek	(32 391)	(39 695)	13 435	12 405	(46 246)

	Stan odpisów na 01.01.2011	Utworzenie odpisów	Rozwiązanie odpisów	Należności spisane w ciężar odpisów	Stan odpisów na 31.12.2011
Klienci indywidualni	(1 770)	(794)	1 122	-	(1 442)
Klienci korporacyjni	(19 019)	(20 737)	5 927	2 990	(30 839)
Klienci budżetowi	(156)	(36)	82	-	(110)
Ogółem zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość kredytów i pożyczek	(20 945)	(21 567)	7 131	2 990	(32 391)

21. Lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione

	31.12.2012	31.12.2011
Dłużne papiery wartościowe - wartość godziwa	566 258	306 748
Notowane, w tym:	566 258	306 748
- bony skarbowe i bony pieniężne będące przedmiotem zastawu (BFG)	1 298	1 191
Lokacyjne papiery wartościowe i aktywa zastawione razem, w tym:	566 258	306 748
- bony pieniężne	484 828	164 917
- bony skarbowe	298	1 191
- obligacje skarbowe	81 132	140 640
Krótkoterminowe (do 1 roku)	487 963	228 123
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	78 295	78 625

Bank nie posiadał dłużnych papierów wartościowych opartych na zmiennej stopie procentowej.

Aktywa zastawione nie podlegają odsprzedaży i dalszemu zastawianiu.

Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych i aktywów zastawionych

	31.12.2012	31.12.2011
Lokacyjne papiery wartościowe i aktywa zastawione		
Stan na początek okresu	306 748	289 902
Zwiększenia (z tytułu)	14 066 967	6 547 539
- zakupu	14 075 700	6 547 200
- dyskonta	(8 733)	339
Zmniejszenia (z tytułu)	(13 807 457)	(6 530 693)
- wykupu	(13 816 600)	(6 538 730)
- dyskonta	6 388	7 796
- zmian wartości godziwej	2 755	241
Stan na koniec okresu	566 258	306 748

22. Inwestycje w jednostkach zależnych

BRE Bank Hipoteczny SA posiada jedną spółkę zależną - Bankowy Dom Hipoteczny Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (BDH), która została założona 08.03.2005 r. jako spółka celowa BRE Banku Hipotecznego SA. Bank posiada 100% udziałów w BDH oraz 100% udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu. Kapitał podstawowy BDH na dzień 31.12.2012 r. wynosił 65 tys. zł i dzielił się na 65 udziałów o wartości nominalnej 1 tys. zł każdy. Wszystkie udziały Banku w kapitale BDH zostały opłacone. Suma bilansowa spółki BDH według stanu na 31.12.2012 r. wynosiła 186 tys. zł, według stanu na 31.12.2011 r. 184 tys. zł.

Bank nie sporządza skonsolidowanego sprawozdania finansowego, korzystając ze zwolnienia, iż sam jest jednostką zależną BRE Banku SA, który posiada 100% akcji Banku (24,29% bezpośrednio i 75,71% pośrednio, przez BRE Holding Sp. z o.o.) oraz z uwagi na fakt, iż BRE Bank SA sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które jest publikowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

23. Wartości niematerialne

	31.12.2012	31.12.2011
Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	1 384	2 017
- oprogramowanie komputerowe	1 384	2 017
Koszty zakończonych prac rozwojowych	-	31
Wartości niematerialne, razem	1 384	2 048

Zmiana stanu wartości niematerialnych

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2012 roku do 31.12.2012 roku	Nabyte oprogramowanie komputerowe	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Razem
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2012 r.	9 344	185	-	9 529
Zwiększenia (z tytułu)	139	-	103	242
- zakupu	36	-	103	139
- przeniesienia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	103	-	-	103
Zmniejszenia (z tytułu)	-	-	(103)	(103)
- przeniesienia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania na wartości niematerialne	-	-	(103)	(103)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2012 r.	9 483	185	-	9 668
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2012 r.	(7 327)	(154)	-	(7 481)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(772)	(31)	-	(803)
- odpisów	(772)	(31)	-	(803)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2012 r.	(8 099)	(185)	-	(8 284)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2012 r.	1 384	-	-	1 384

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2011 roku do 31.12.2011 roku	Nabyte oprogramowanie komputerowe	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Razem
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2011 r.	8 188	185	241	8 614
Zwiększenia (z tytułu)	1 156	-	1 028	2 184
- zakupu	45	-	1 028	1 073
- przeniesienia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	1 111	-	-	1 111
Zmniejszenia (z tytułu)	-	-	(1 269)	(1 269)
- przeniesienia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania na wartości niematerialne	-	-	(1 111)	(1 111)
- przeniesienia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania na środki trwałe	-	-	(158)	(158)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2011 r.	9 344	185	-	9 529
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2011 r.	(6 502)	(117)	-	(6 619)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(825)	(37)	-	(862)
- odpisów	(825)	(37)	-	(862)
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2011 r.	(7 327)	(154)	-	(7 481)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2011 r.	2 017	31	-	2 048

24. Rzeczowe aktywa trwałe

	31.12.2012	31.12.2011
Urządzenia techniczne i maszyny	6 467	6 099
Środki transportu	1 389	1 540
Pozostałe środki trwałe	1 315	1 444
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	9 171	9 083

Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2012 do 31.12.2012 roku	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu: 01.01.2012 r.	14 555	2 381	5 684	-	22 620
Zwiększenia (z tytułu)	2 444	377	392	1 935	5 148
- zakupu	509	377	392	1 935	3 213
- przeniesienia z środków trwałych w budowie	1 935	-	-	-	1 935
Zmniejszenia (z tytułu)	(780)	(229)	(179)	(1 935)	(3 123)
- sprzedaży	-	(229)	-	-	(229)
- likwidacji	(780)	-	(179)	-	(959)
- przeniesienia z środków trwałych w budowie na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	(1 935)	(1 935)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2012 r.	16 219	2 529	5 897	-	24 645
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2012 r.	(8 456)	(841)	(4 240)	-	(13 537)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(1 296)	(299)	(342)	-	(1 937)
- odpisów	(2 046)	(408)	(491)	-	(2 945)
- sprzedaży	-	109	-	-	109
- likwidacji	750	-	149	-	899
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2012 r.	(9 752)	(1 140)	(4 582)	-	(15 474)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2012 r.	6 467	1 389	1 315	-	9 171

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2011 do 31.12.2011 roku	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu: 01.01.2011 r.	12 792	2 270	5 053	966	21 081
Zwiększenia (z tytułu)	2 880	282	763	1 445	5 370
- zakupu	311	282	763	1 445	2 801
- przeniesienia z środków trwałych w budowie	2 411	-	-	-	2 411
- innych zwiększeń	158	-	-	-	158
Zmniejszenia (z tytułu)	(1 117)	(171)	(132)	(2 411)	(3 831)
- sprzedaży	-	(171)	-	-	(171)
- likwidacji	(1 117)	-	(132)	-	(1 249)
- przeniesienia z środków trwałych w budowie na rzeczowe aktywa trwałe	-	-	-	(2 411)	(2 411)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2011 r.	14 555	2 381	5 684	-	22 620
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2011 r.	(7 588)	(623)	(3 843)	-	(12 054)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(868)	(218)	(397)	-	(1 483)
- odpisów	(1 974)	(292)	(525)	-	(2 791)
- sprzedaży	-	74	-	-	74
- likwidacji	1 106	-	128	-	1 234
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2011 r.	(8 456)	(841)	(4 240)	-	(13 537)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2011 r.	6 099	1 540	1 444	-	9 083

25. Inne aktywa

	31.12.2012	31.12.2011
Pozostałe, w tym:	90 240	20 456
- zapasy	89 073	18 772
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	683	747
- przychody do otrzymania	127	217
- inne	357	720
Inne aktywa, razem	90 240	20 456
Krótkoterminowe (do 1 roku)	90 240	20 456

Na zapasy składają się aktywa przejęte za długi opisane w nocie 3.2.7.

26. Zobowiązania wobec innych banków

	31.12.2012	31.12.2011
Depozyty terminowe	1 049 799	320 892
Kredyty otrzymane	122 668	1 020 449
Zobowiązania wobec innych banków, razem	1 172 467	1 341 341
Krótkoterminowe (do 1 roku)	1 172 467	1 208 837
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	-	132 504
Depozyty terminowe o stałych stopach procentowych	1 049 799	320 892

Wszystkie kredyty otrzymane oparte są na zmiennej stopie procentowej.

Średnie ważone kwotami oprocentowanie depozytów w 2012 r. wynosiło: w EUR - 0,89%, w PLN - 4,52%, w USD - 0,50%. W 2011 r. wynosiło: w EUR - 1,01%, w PLN - 4,18%, w USD - 0,42%.

BRE Bank Hipoteczny SA nie dostarczył zabezpieczeń swoim kredytodawcom. Bank nie zarejestrował żadnych naruszeń warunków umownych związanych z zobowiązaniami z tytułu zaciągniętych kredytów.

27. Zobowiązania wobec klientów

	31.12.2012	31.12.2011
Klienci korporacyjni:	178 854	177 990
Środki na rachunkach bieżących	123 265	107 955
Depozyty terminowe	54 354	64 690
Inne zobowiązania (z tytułu)	1 235	5 345
- zabezpieczeń pieniężnych	475	4 548
- pozostałe	760	797
Klienci indywidualni:	150	184
Inne zobowiązania (z tytułu)	150	184
- zabezpieczeń pieniężnych	65	65
- pozostałe	85	119
Klienci sektora budżetowego:	29	56
Inne zobowiązania (z tytułu)	29	56
- pozostałe	29	56
Zobowiązania wobec klientów, razem	179 033	178 230
Krótkoterminowe (do 1 roku)	178 493	177 354
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	540	876

28. Wyemitowane dłużne papiery wartościowe

Wyemitowane listy zastawne są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej z półrocznym kuponem odsetkowym. W 2012 r. hipoteczne listy zastawne, wyemitowane w złotych jak i w walutach zagranicznych, uzyskały rating agencji ratingowej Moody's Investors Service na poziomie Baa2. Rating dla publicznych listów zastawnych emitowanych przez Bank w złotych pozostał na poziomie A3. Agencja ratingowa Fitch Ratings potwierdziła w 2012 r. ratingi dla emitowanych publicznych i hipotecznych listów zastawnych na poziomie 'A'.

Zabezpieczeniem hipotecznych listów zastawnych są wierzytelności zabezpieczone hipoteką wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu. Zabezpieczenie publicznych listów zastawnych stanowią wierzytelności z tytułu kredytów udzielonych jednostkom samorządu terytorialnego, albo kredyty zabezpieczone poręczeniem jednostek samorządu terytorialnego.

Łączna wartość nominalna wyemitowanych hipotecznych listów zastawnych według stanu na 31.12.2012 r. wyniosła 1 790 882 tys. zł, według stanu na 31.12.2011 r. 1 550 000 tys. zł. Łączna wartość nominalna wyemitowanych publicznych listów zastawnych według stanu na 31.12.2012 r. wyniosła 450 000 tys. zł., według stanu na 31.12.2011 r. wyniosła 500 000 tys. zł. Wartość bilansowa wyemitowanych listów zastawnych według stanu na 31.12.2012 r. oraz 31.12.2011 r. została podana w tabelach poniżej. Wartość kapitału niezapadłego kredytów wpisanych do rachunku zabezpieczenia listów zastawnych stanowiących zabezpieczenie emisji hipotecznych listów zastawnych według stanu na 31.12.2012 r. wyniosła 2 619 590 tys. zł, według stanu na 31.12.2011 r. 2 471 248 tys. zł.

Zgodnie z ustawą o listach zastawnych i bankach hipotecznych Bank ze środków uzyskanych z emisji listów zastawnych może refinansować kredyty zabezpieczone hipoteką w części nie przekraczającej 60% bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości. Wartość wierzytelności stanowiących zabezpieczenie emisji hipotecznych listów zastawnych w części nie przekraczającej 60% wartości bankowo-hipotecznej nieruchomości wyniosła według stanu na 31.12.2012 r. 2 162 039 tys. zł, według stanu na 31.12.2011 r. 1 860 257 tys. zł.

Zarówno na 31.12.2012 r. jak i na 31.12.2011 r. hipoteczne listy zastawne były zabezpieczone wierzytelnościami zabezpieczonymi hipoteką wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu. Wartość kapitału niezapadłego kredytów wpisanych do rachunku zabezpieczenia listów zastawnych stanowiących zabezpieczenie emisji publicznych listów zastawnych wyniosła na 31.12.2012 r. 561 481 tys. zł, według stanu na 31.12.2011 r. 549 334 tys. zł.

Minimalny, wymagany przez prawo poziom zabezpieczenia listów zastawnych w obrocie jest określony jako równowartość nominalnej kwoty wyemitowanych listów zastawnych. Według stanu na 31.12.2012 r. wartość nominalna publicznych listów zastawnych notowanych na Regulowanym Rynku Papierów Wartościowych prowadzonym przez spółkę BondSpot SA w ramach systemu CATALYST wynosiła 450 000 tys. zł, natomiast hipotecznych listów zastawnych wynosiła 1 790 882 tys. zł. Według stanu na 31.12.2011 r. wartość nominalna publicznych listów zastawnych notowanych na Regulowanym Rynku Papierów Wartościowych prowadzonym przez spółkę BondSpot SA w ramach systemu CATALYST wynosiła 500 000 tys. zł, natomiast hipotecznych listów zastawnych wynosiła 1 550 000 tys. zł.

Stan na 31.12.2012r.

Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna	Oprocentowanie na 31.12.2012	Gwarancje / zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania
Emisje długoterminowe (o terminie pierwotnym powyżej jednego roku)					
Listy zastawne (PLN)	25 000	6,05%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	29.04.2013	25 257
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,46%	Publiczny rejestr listów zastawnych	20.09.2013	101 508
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,79%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	21.10.2013	202 074
Listy zastawne (PLN)	25 000	6,10%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	28.04.2014	25 244
Listy zastawne (PLN)	200 000	6,55%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	28.07.2014	205 353
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,79%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	28.11.2014	100 416
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,64%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	15.05.2015	100 538
Listy zastawne (PLN)	100 000	4,92%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	07.07.2015	102 710
Listy zastawne (PLN)	100 000	6,45%	Publiczny rejestr listów zastawnych	28.07.2015	102 569
Listy zastawne (PLN)	100 000	6,31%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	28.09.2015	101 460
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,73%	Publiczny rejestr listów zastawnych	30.11.2015	100 348
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,92%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20.04.2016	201 839
Listy zastawne (PLN)	150 000	6,74%	Publiczny rejestr listów zastawnych	28.09.2016	152 225
Listy zastawne (PLN)	100 000	6,20%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	15.11.2016	100 311
Listy zastawne (PLN)	200 000	6,07%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20.04.2017	201 778
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,20%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	16.06.2017	199 836
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,91%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	15.06.2018	199 780
Listy zastawne (EUR)	10 000	2,31%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	19.10.2017	40 959
Obligacje (PLN)	50 000	6,00%	niezabezpieczone	07.01.2013	50 723
Obligacje (PLN)	50 000	5,98%	niezabezpieczone	15.01.2013	50 637
Obligacje (PLN)	10 000	5,71%	niezabezpieczone	26.08.2013	10 057
Obligacje (PLN)	50 000	5,85%	niezabezpieczone	28.10.2013	50 515
Emisje krótkoterminowe (o terminie pierwotnym do jednego roku)					
Obligacje (PLN)	5 000	5,73%	niezabezpieczone	15.01.2013	4 989
Obligacje (PLN)	15 000	5,75%	niezabezpieczone	12.03.2013	14 833
Obligacje (PLN)	30 000	5,61%	niezabezpieczone	05.04.2013	29 566
Obligacje (PLN)	30 000	5,36%	niezabezpieczone	15.03.2013	30 063
Obligacje (PLN)	75 000	5,11%	niezabezpieczone	18.03.2013	75 149
Obligacje (PLN)	25 000	5,70%	niezabezpieczone	24.05.2013	25 135
Obligacje (PLN)	75 000	5,31%	niezabezpieczone	17.06.2013	75 145
Obligacje (PLN)	40 000	5,30%	niezabezpieczone	20.06.2013	40 060
Obligacje (PLN)	30 000	5,93%	niezabezpieczone	15.07.2013	30 372
Obligacje (PLN)	50 000	5,19%	niezabezpieczone	04.10.2013	50 704
Obligacje (PLN)	30 000	5,74%	niezabezpieczone	15.11.2013	30 203
Obligacje (PLN)	20 000	5,62%	niezabezpieczone	28.11.2013	20 089
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa)					2 852 445

Stan na 31.12.2011r.

Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna	Oprocentowanie na 31.12.2011	Gwarancje / zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania
Emisje długoterminowe (o terminie pierwotnym powyżej jednego roku)					
Listy zastawne (PLN)	100 000	4,92%	Publiczny rejestr listów zastawnych	27.07.2012	102 061
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,15%	Publiczny rejestr listów zastawnych	28.09.2012	202 569
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,36%	Publiczny rejestr listów zastawnych	20.09.2013	101 435
Listy zastawne (PLN)	300 000	7,59%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	15.06.2012	300 958
Listy zastawne (PLN)	25 000	6,22%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	29.04.2013	25 252
Listy zastawne (PLN)	25 000	6,27%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	28.04.2014	25 241
Listy zastawne (PLN)	200 000	6,17%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	28.07.2014	204 977
Listy zastawne (PLN)	100 000	6,21%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	28.09.2015	101 375
Listy zastawne (PLN)	100 000	6,21%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	28.11.2014	100 393
Listy zastawne (PLN)	100 000	6,15%	Publiczny rejestr listów zastawnych	30.11.2015	100 327
Listy zastawne (PLN)	200 000	6,00%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20.04.2016	201 817
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,94%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	15.05.2015	100 506
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,97%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	16.06.2017	199 850
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,63%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	07.07.2015	102 485
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,94%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	21.10.2013	201 782
Obligacje (PLN)	50 000	6,06%	niezabezpieczone	30.11.2012	50 243
Emisje krótkoterminowe (o terminie pierwotnym do jednego roku)					
Obligacje (PLN)	60 000	5,95%	niezabezpieczone	16.11.2012	60 408
Obligacje (PLN)	25 000	5,46%	niezabezpieczone	25.05.2012	24 463
Obligacje (PLN)	50 000	5,27%	niezabezpieczone	11.01.2012	49 927
Obligacje (PLN)	14 000	5,26%	niezabezpieczone	05.01.2012	13 992
Obligacje (PLN)	50 000	5,25%	niezabezpieczone	05.01.2012	49 971
Obligacje (PLN)	20 000	5,39%	niezabezpieczone	27.01.2012	19 922
Obligacje (PLN)	50 000	5,69%	niezabezpieczone	20.04.2012	49 139
Obligacje (PLN)	50 000	5,68%	niezabezpieczone	15.03.2012	49 419
Obligacje (PLN)	50 000	5,10%	niezabezpieczone	11.01.2012	49 928
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa)					2 488 440

Bank nie zarejestrował żadnych naruszeń warunków umownych związanych z zobowiązaniami z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych.

Zmiana stanu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych

	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Stan na początek okresu	2 488 440	2 060 385
Zwiększenia (z tytułu)	1 715 506	1 814 710
- emisji	1 556 034	1 704 100
- naliczenia odsetek	159 472	110 610
Zmniejszenia (z tytułu)	(1 351 501)	(1 386 655)
- wykupu	(1 199 000)	(1 280 100)
- spłaty odsetek	(152 348)	(106 555)
- różnic kursowych	(153)	-
Stan na koniec okresu	2 852 445	2 488 440
Krótkoterminowe (do 1 roku)	936 563	1 038 440
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	1 915 882	1 450 000
Dłużne papiery wartościowe o stałych stopach procentowych	49 388	306 761
Dłużne papiery wartościowe o zmiennych stopach procentowych	2 803 057	2 181 679

Podział zobowiązań z tytułu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych na *Krótkoterminowe (do 1 roku)* i *Długoterminowe (powyżej 1 roku)* został dokonany z uwzględnieniem przepływów pieniężnych najbardziej prawdopodobnych. W związku z powyższym nastąpiła zmiana danych porównawczych.

29. Zobowiązania podporządkowane

W 2012 r. podobnie jak w 2011 r., Bank nie odnotował żadnych opóźnień w płatnościach rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszył żadnych innych postanowień umownych wynikających z zaciągniętych zobowiązań podporządkowanych.

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Oprocentowanie	Termin wymagalności/ wykupu	Stan zobowiązania (tys. zł)
Stan na 31 grudnia 2012 r.					
BRE BANK SA	100 000	PLN	7,76%	19.12.2022	100 316

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Oprocentowanie	Termin wymagalności/ wykupu	Stan zobowiązania (tys. zł)
Stan na 31 grudnia 2011 r.					
BRE BANK SA	100 000	PLN	6,48%	18.07.2016	100 300

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych

	31.12.2012	31.12.2011
Stan na początek okresu	100 300	100 251
Zwiększenia (z tytułu)		
- zaciągnięcia pożyczki	100 000	-
- odsetek od pożyczki	6 568	5 923
Zmniejszenia (z tytułu)		
- spłaty pożyczki	(100 000)	-
- spłaty odsetek od pożyczki	(6 552)	(5 874)
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu	100 316	100 300
Krótkoterminowe (do 1 roku)	316	300
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	100 000	100 000

30. Pozostałe zobowiązania i rezerwy

30.1. Pozostałe zobowiązania

	31.12.2012	31.12.2011
Pozostałe zobowiązania (z tytułu)	3 821	3 332
- biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów	2 714	2 617
- zobowiązań z tytułu podatków	331	409
- rezerwy na niewykorzystane urlopy	432	-
- pozostałe	344	306
Pozostałe zobowiązania, razem	3 821	3 332
Krótkoterminowe (do 1 roku)	3 821	3 332

30.2. Rezerwy

	31.12.2012	31.12.2011
Rezerwy (z tytułu)	301	100
- rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	112	100
- rezerwy na sprawy sporne	189	-
Rezerwy, razem	301	100
Krótkoterminowe (do 1 roku)	191	2
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	110	98

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2012 do 31.12.2012 roku	Rezerwa na odprawy emerytalne	Rezerwa na sprawy sporne	Razem
Stan na początek okresu	100	-	100
- utworzenie	47	189	236
- rozwiązanie	-	-	-
- wykorzystanie	(35)	-	(35)
Stan na koniec okresu	112	189	301
Przewidywany okres rozliczenia rezerwy:			
Krótkoterminowe (do 1 roku)	2	189	191
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	110	-	110

31. Odroczonego podatek dochodowy

Na koncie odroczonego podatku dochodowego zanotowano następujące zmiany:

	31.12.2012	31.12.2011
Stan na początek okresu	8 124	8 050
Podatek odroczonego odniesiony na wynik finansowy okresu	2 359	120
Podatek odroczonego odniesiony na pozostałe dochody całkowite, w tym z tytułu:	(523)	(46)
- wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	(523)	(46)
Stan na koniec okresu	9 960	8 124

	31.12.2012	31.12.2011
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Odsetki naliczone	7 318	6 732
Wycena instrumentów pochodnych	103	2 378
Aktywowa wartość odpisów aktualizujących wartość należności*	3 858	3 080
Rezerwy na świadczenia pracownicze	390	352
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości zapasów	569	239
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	196	137
Przychody do rozliczenia (provizje rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej)	5 778	5 609
Różnice kursowe	1 188	-
Pozostałe odpisy aktualizujące wartość należności	-	12
Razem aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	19 400	18 539
Krótkoterminowe (do 1 roku)	18 559	17 534
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	841	1 005

*Pozycja „Aktywowa wartość odpisów aktualizujących wartość należności” dotyczy odpisów aktualizujących wartość kredytów, których nieściągalność będzie uprawdopodobniona.

	31.12.2012	31.12.2011
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Odsetki naliczone	(7 164)	(6 417)
Wycena instrumentów pochodnych	(748)	(1 228)
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	(560)	(37)
Koszty zapłacone z góry	(875)	(690)
Różnica między amortyzacją podatkową a księgową	(93)	(162)
Różnice kursowe	-	(1 881)
Razem rezerwa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(9 440)	(10 415)
Krótkoterminowe (do 1 roku)	(9 440)	(10 415)

	Okres od 01.01.2012 do 31.12.2012	Okres od 01.01.2011 do 31.12.2011
Podatek odroczonego ujęty w rachunku zysków i strat w okresie rozliczeniowym		
Odsetki naliczone	(161)	(843)
Wycena instrumentów pochodnych	(1 795)	1 568
Aktywowana wartość odpisów aktualizujących wartość należności	778	1 285
Rezerwy na świadczenia pracownicze	38	(92)
Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości zapasów	330	239
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	59	121
Przychody do rozliczenia (prowizje rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej)	169	777
Koszty zapłacone z góry	(185)	(180)
Różnice między amortyzacją podatkową a księgową	69	82
Różnice kursowe	3 069	(2 829)
Pozostałe odpisy aktualizujące wartość należności	(12)	(8)
Razem podatek odroczonego ujęty w rachunku zysków i strat	2 359	120

Odroczony podatek dochodowy obliczany jest metodą bilansową przy zastosowaniu stawki podatku dochodowego, która będzie obowiązywała w roku powstania obowiązku podatkowego. Dla okresu 2012 i 2011 zastosowano stawkę 19%.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane w przypadku gdy prawdopodobne jest, że w przyszłości wystąpi dochód do opodatkowania.

32. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Na dzień 31.12.2012 r. Bank nie prowadził postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań Banku lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Banku. Ponadto łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 31.12.2012 r. postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących zobowiązań Banku lub jednostki od niego zależnej również nie przekroczyła 10% kapitałów własnych Banku.

Na dzień 31.12.2012 r. przed Sądem Okręgowym w Warszawie, XX Wydział Gospodarczy toczyła się sprawa, której przedmiotem sporu jest zwrot prowizji za wcześniejszą spłatę kredytu. Wartość przedmiotu sporu wynosi 183 482 zł plus odsetki i koszty procesu.

33. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego

Poniższa tabela przedstawia wartość zobowiązań z tytułu leasingu operacyjnego:

31.12.2012	Do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Razem
Zobowiązania finansowe			
- zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	1 408	8 782	10 190

31.12.2011	Do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Razem
Zobowiązania finansowe			
- zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	1 545	10 434	11 979

34. Aktywa, na których ustanowiono zabezpieczenia

Bank, zgodnie z Ustawą o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym na dzień 31.12.2012 r. posiadał bony pieniężne w kwocie 1 000 tys. zł (o wartości nominalnej 1 000 tys. zł) oraz bony skarbowe w kwocie 298 tys. zł (o wartości nominalnej 300 tys. zł), a na dzień 31.12.2011 r. posiadał bony skarbowe w kwocie 1 191 tys. zł (o wartości nominalnej 1 200 tys. zł), które stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych. Bony te wykazywane są w bilansie w pozycji „Aktywa zastawione”.

Bank zabezpieczył wyemitowane hipoteczne listy zastawne wierzytelnościami z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek, które zostały opisane w Nocie 28.

35. Kapitał podstawowy

35.1. Zarejestrowany kapitał akcyjny

Łączna liczba akcji zwykłych na 31.12.2012 r. wyniosła 1 750 tys. sztuk (31.12.2011 r.: 1 750 tys. sztuk) o wartości nominalnej 100 zł na akcję (31.12.2011 r.: 100 zł każda). Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Bank nie wyemitował akcji uprzywilejowanych; żadne ograniczenia praw związanych z akcjami nie występują. Wszystkie akcje uczestniczą w jednakowym stopniu w podziale dywidendy. Bank nie posiada własnych akcji.

Skład akcjonariatu BRE Banku Hipotecznego SA przedstawiono w poniższej tabeli:

Nazwa akcjonariusza	Kapitał w tys. zł	Akcje/Udziały		Głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy	
		Liczba w tys. sztuk	%	Liczba w tys. sztuk	%
BRE Holding Sp. z o.o.	132 500	1 325	75,71	1 325	75,71
BRE Bank SA	42 500	425	24,29	425	24,29
Razem	175 000	1 750	100	1 750	100

Na Banku nie ciąży żadne zobowiązania z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy.

ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY (STRUKTURA)						
Seria/emisja w tys.	Rodzaj akcji	Liczba akcji w tys. sztuk	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej w tys. zł	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy
500 akcji serii A	imienne	500	seria A 50 000	gotówka	16.04.1999	01.01.2000
850 akcji serii B	imienne	850	seria B 85 000	gotówka	20.09.2000	01.01.2001
400 akcji serii C	imienne	400	seria C 40 000	gotówka	24.04.2006	01.01.2006

W nocy 42 Zdarzenia po dniu bilansowym zaprezentowano skład akcjonariatu oraz strukturę kapitału akcyjnego po zarejestrowaniu podwyższonego w wyniku nowych emisji kapitału akcyjnego.

35.2. Opłacony kapitał niezarejestrowany

W dniu 23.11.2012 r. BRE Bank Hipoteczny SA przeprowadził emisję niepubliczną bez prawa poboru 1 000 000 akcji zwykłych imiennych.

W dniu 08.01.2013 r. nastąpił wpis do Krajowego Rejestru Sądowego nowej wysokości kapitału zakładowego BRE Banku Hipotecznego SA, podwyższonego w wyniku nowej emisji. Według stanu na dzień 08.01.2013 r. kapitał zakładowy BRE Banku Hipotecznego SA (w całości opłacony) wynosi 275 000 000 zł. Na dzień 31.12.2012 r. łączny wpływ z nowej emisji akcji w wysokości 100 000 tys. zł, został zaprezentowany w oddzielnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej „Opłacony kapitał niezarejestrowany”.

36. Zyski zatrzymane

	31.12.2012	31.12.2011
Pozostały kapitał zapasowy	186 800	170 150
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	27 000	23 000
Niepodzielony zysk z lat ubiegłych	228	-
Wynik roku bieżącego	9 287	20 878
Zyski zatrzymane, razem	223 315	214 028

Pozostały kapitał zapasowy oraz fundusz ogólnego ryzyka bankowego tworzone są z odpisów z zysku i przeznaczone są na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

Bank jest zobowiązany do przeznaczenia minimum 8% zysku netto na kapitał zapasowy tworzony ustawowo do czasu, aż osiągnie on poziom jednej trzeciej kapitału akcyjnego Banku. Bank może przeznaczyć także część zysku na fundusz ogólnego ryzyka bankowego na pokrycie nieprzewidzianych strat.

Zgodnie z Uchwałą nr 2 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BRE Banku Hipotecznego SA z dnia 25.04.2012 r. zysk netto 2011 r. został przeznaczony na:

- kapitał zapasowy w wysokości 16 650 tys. zł,
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego w wysokości 4 000 tys. zł,
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w wysokości 228 tys. zł.

Bank zamierza przeznaczyć zysk netto 2012 r. na kapitał zapasowy i częściowo na fundusz ogólnego ryzyka bankowego.

37. Dywidenda na akcję

BRE Bank Hipoteczny SA nie planuje wypłaty dywidendy za 2012 r. i nie wypłacił jej za 2011 r.

38. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności od dnia nabycia krótszym niż trzy miesiące.

	31.12.2012	31.12.2011
Kasa, operacje z bankiem centralnym (Nota 17)	3 069	6 218
Należności od banków (Nota 18)	10 282	484
Lokacyjne papiery wartościowe i aktywa zastawione	484 828	164 917
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem	498 179	171 619

39. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Podmiotem bezpośrednio dominującym wobec BRE Banku Hipotecznego SA jest BRE Holding Sp. z o.o. Jednostką dominującą wobec BRE Holding Sp. z o.o. jest BRE Bank SA. Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest Commerzbank AG. Bezpośrednią jednostką dominującą wobec BRE Banku SA jest spółka Commerzbank AG. Podmiotem bezpośrednio zależnym od BRE Banku Hipotecznego SA jest Bankowy Dom Hipoteczny Sp. z o.o.

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem, a podmiotami powiązanymi były transakcjami typowymi i rutynowymi, zawartymi z dniem Zarządu na warunkach nie odbiegających od warunków rynkowych, a ich charakter i warunki wynikały z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez Bank. Transakcje z podmiotami powiązanymi przeprowadzone w ramach zwykłej działalności operacyjnej obejmują kredyty, depozyty oraz transakcje pochodne.

Na zobowiązania Banku wobec BRE Banku SA według stanu na 31.12.2012 r. składają się głównie depozyty terminowe w kwocie 1 049 799 tys. zł, kredyt otrzymany w kwocie 122 668 tys. zł oraz pożyczka podporządkowana w kwocie 100 316 tys. zł. Na zobowiązania Banku wobec BRE Banku SA według stanu na 31.12.2011 r. składał się głównie kredyt otrzymany w kwocie 1 020 449 tys. zł, depozyty terminowe w kwocie 320 892 tys. zł oraz pożyczka podporządkowana w kwocie 100 300 tys. zł.

W 2012 roku nastąpiła spłata kredytów otrzymanych z BRE Bankiem SA zawartych w 2010 r. na łączną kwotę 200 000 tys. EUR.

Poniższa tabela przedstawia transakcje z BRE Bank SA według umownych terminów wymagalności

31.12.2012	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Powyżej 5 lat	Razem
Depozyty terminowe	305 711	373 467	370 621	-	1 049 799
Kredyty otrzymane	-	-	122 668	-	122 668
Pożyczka podporządkowana	-	-	-	100 316	100 316

31.12.2011	Do 1 miesiąca	Od 1 do 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 do 5 lat	Razem
Depozyty terminowe	123 300	51 018	146 574	-	320 892
Kredyty otrzymane	134 069	355 266	398 572	132 542	1 020 449
Pożyczka podporządkowana	-	-	-	100 300	100 300

Informacje o oprocentowaniu zostały ujawnione w Nocie 26 i 29.

Najważniejsze transakcje zawarte ze spółkami powiązanymi w 2012 r.

W dniu 16.10.2012 została zawarta z BRE Bank SA umowa pożyczki podporządkowanej zmieniona aneksem z dnia 12.12.2012 r. na kwotę 100 000 tys. zł. Decyzją Nr DBK/DBK 4/7110/12/3/12 z dnia 17.12.2012r. Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na zaliczenie do funduszy uzupełniających Banku środków pieniężnych pochodzących z pożyczki podporządkowanej. Decyzją Nr BDK/DBK 4/7100/12/2/12 z dnia 14.12.2012 r. Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na wcześniejszy zwrot przez Bank środków pieniężnych pochodzących z pożyczki podporządkowanej od BRE Banku SA z dnia 27.04.2006 r. w wysokości 100 000 tys. zł.

BRE Bank Hipoteczny SA zarówno w 2012 r. jak i w 2011 r. nie zawarł żadnych transakcji z:

- z Członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, bliskimi członkami rodzin tych osób oraz podmiotami kontrolowanymi lub współkontrolowanymi przez te osoby,
- z Członkami Zarządu i Rady Nadzorczej BRE Banku SA, bliskimi członkami rodzin tych osób oraz podmiotami kontrolowanymi lub współkontrolowanymi przez te osoby,
- z Członkami Zarządu i Rady Nadzorczej Commerzbanku AG, bliskimi członkami rodzin tych osób oraz podmiotami kontrolowanymi lub współkontrolowanymi przez te osoby.

Poniższa tabela przedstawia wartości transakcji Banku ze spółkami powiązanymi. Wartość transakcji obejmuje salda aktywów i zobowiązań oraz związane z nimi koszty i przychody według stanu na dzień 31.12.2012 r. i 31.12.2011 r.

(w tys. zł)	Spółki Grupy BRE Banku*		Bankowy Dom Hipoteczny Sp. z o.o.		BRE Bank SA		Commerzbank AG	
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2011
Stan na koniec okresu								
Sprawozdanie z sytuacji finansowej								
Aktywa	-	-	-	-	15 347	2 476	6 056	4 611
Zobowiązania	-	-	47	80	1 272 894	1 444 101	350	1 218
Rachunek zysków i strat								
Przychody z tytułu odsetek	-	-	-	-	521	370	-	-
Koszty z tytułu odsetek	-	-	-	-	(30 515)	(35 240)	-	(2 717)
Koszty z tytułu prowizji	(78)	(106)	-	-	-	-	-	-
Wynik na działalności handlowej	-	-	-	-	17 347	4 596	15 476	4 190
Pozostałe przychody operacyjne	-	37	-	-	-	-	-	-
Pozostałe koszty operacyjne	(40)	-	(31)	-	-	-	-	-
Ogólne koszty administracyjne, amortyzacja i pozostałe koszty operacyjne	(152)	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania warunkowe								
Zobowiązania otrzymane	-	-	-	-	218 958	220 585	-	-
Pochodne instrumenty finansowe (kupno, sprzedaż)								
Kontrakty IRS	-	-	-	-	960 000	260 000	16 353	30 918
Kontrakty FX SWAP	-	-	-	-	575 823	726 610	1 006 260	429 935

*pozycja Spółki Grupy BRE Banku obejmuje transakcje z następującymi spółkami Grupy BRE Banku: BRE Centrum Operacji Sp. z o.o., BRE Corporate Finance SA, BRE Leasing Sp. z o.o., BRE.łokum SA, Dom Inwestycyjny BRE Banku SA.

Skład i wynagrodzenie Członków Zarządu Banku

Piotr Cyburt	-	Prezes Zarządu
Sven Torsten Kain	-	Członek Zarządu
Marcin Romanowski	-	Członek Zarządu
Marcin Wojtachnio	-	Członek Zarządu

Z dniem 01.08.2012 r., Pan Krzysztof Czerkas, Członek Zarządu BRE Banku Hipotecznego SA, złożył rezygnację z funkcji pełnionej w BRE Banku Hipotecznym SA. Jednocześnie powołano do Zarządu Spółki dwóch nowych członków - Pana Marcina Wojtachnio z dniem 01.08.2012 r. i Pana Marcina Romanowskiego z dniem 15.08.2012 r. Do dnia 31.01.2013 r. Pan Krzysztof Czerkas pełnił w Banku funkcję doradcy Zarządu Banku.

Poniżej przedstawiono informacje o wartości wynagrodzeń i premii wypłaconych Członkom Zarządu Banku, którzy pełnili swoje funkcje na koniec 2012 r. według stanu na 31.12.2012 r. i 31.12.2011 r.:

	Wynagrodzenie brutto wypłacone w 2012 r.	Premia za 2011 r. wypłacona w 2012 r.	Wynagrodzenie brutto wypłacone w 2011 r.	Premia za 2010 r. wypłacona w 2011 r.
Prezes Zarządu	720	250	720	360
Członek Zarządu	696	232	696	348
Członek Zarządu	91	-	-	-
Członek Zarządu	150	-	-	-
Razem	1 657	482	1 416	708

Panu Krzysztofowi Czerkasowi w 2012 r. wypłacono 385 tys. zł. wynagrodzenia oraz 220 tys. zł. premii za 2011 r. z tytułu pełnienia funkcji Członka Zarządu Banku, 275 tys. zł. wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji doradcy Członka Zarządu oraz 330 tys. zł z tytułu odprawy. W 2011 r. Panu Krzysztofowi Czerkasowi wypłacono 660 tys. zł. wynagrodzenia oraz 330 tys. zł. premii za 2010 r. z tytułu pełnienia funkcji Członka Zarządu Banku.

Kwota kosztów z tytułu wynagrodzenia dla Zarządu w 2012 r. wyniosła 2 042 tys. zł, natomiast w 2011 r. 2 076 tys. zł.

W 2012 r. na nagrody/premie dla pracowników oraz Zarządu Banku została utworzona rezerwa w łącznej wysokości 1 511 tys. zł, w tym kwota rezerwy na odroczonej części wynagrodzenia zmiennego dla Członków Zarządu Banku i pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku w wysokości 318 tys. zł.

Program zmiennego wynagrodzenia Członków Zarządu oraz pracowników mających istotny wpływ na profil ryzyka Banku został opisany w Nocie 2.17.

Członkom Zarządu zgodnie z zawartymi umowami, w przypadku rozwiązania umowy o pracę, przysługuje odprawa w wysokości 50% rocznego wynagrodzenia brutto.

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej Banku

Skład Rady Nadzorczej BRE Banku Hipotecznego SA na 31.12.2012 r.:

Cezary Kocik	-	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Hans-Dieter Kemler	-	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Michał Popiołek	-	Członek Rady Nadzorczej
Jolanta Daniewska	-	Członek Rady Nadzorczej
Maciej Bieńkowski	-	Członek Rady Nadzorczej
Łukasz Witkowski	-	Członek Rady Nadzorczej
Joerg Hessenmueller	-	Członek Rady Nadzorczej

W 2012 r. Rada Nadzorcza pracowała bez wynagrodzenia, za wyjątkiem Pani Jolanty Daniewskiej, która otrzymała wynagrodzenie za 2012 r. w wysokości 36 tys. zł oraz Pani Marii Wojsiat-Przedpętskiej, która otrzymała wynagrodzenie w wysokości 9 tys. zł (nie pełni funkcji Członka Rady Nadzorczej od 25.04.2012 r.).

W dniu 25.04.2012 r. Walne Zgromadzenie powołało Radę Nadzorczą ósmej kadencji w składzie: Pana Cezarego Kocika, Pana Hansa Dietera Kemlera, Panią Jolantę Daniewską, Pana Macieja Bieńkowskiego, Pana Michała Popiołka, Pana Joerga Hessenmuellera, Pana Marcina Romanowskiego.

Jednocześnie przestali pełnić funkcje członków Rady Nadzorczej Banku tj. Pani Maria Wojsiat - Przedpelska, Pani Anna Winiarska, Pani Katrin Katerbau (rezygnacja od 15.04.2012 r.), Pan Wiesław Thor.

Z dniem 01.08.2012 r. Pan Marcin Romanowski złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Banku, jednocześnie obejmując stanowisko członka Zarządu Banku od 15.08.2012r.

Z dniem 19.09.2012 r. Walne Zgromadzenie powołało nowego Członka Rady Nadzorczej Pana Łukasza Witkowskiego.

Skład Rady Nadzorczej BRE Banku Hipotecznego SA na 31.12.2011 r.:

Hans-Dieter Kemler	-	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Anna Winiarska	-	Członek Rady Nadzorczej
Karin Katerbau	-	Członek Rady Nadzorczej
Jolanta Daniewska	-	Członek i Sekretarz Rady Nadzorczej
Maciej Bieńkowski	-	Członek Rady Nadzorczej
Wiesław Thor	-	Członek Rady Nadzorczej
Maria Wojsiat-Przedpelska	-	Członek Rady Nadzorczej

W 2011 r. Rada Nadzorcza pracowała bez wynagrodzenia, za wyjątkiem Pani Jolanty Daniewskiej, która otrzymała wynagrodzenie za 2011 r. w wysokości 36 tys. zł z tytułu pełnienia funkcji Sekretarza Rady Nadzorczej oraz Pani Marii Wojsiat-Przedpelskiej, która otrzymała wynagrodzenie w wysokości 36 tys. zł.

Zgodnie z brzmieniem par. 14 punkt 5 Statutu BRE Banku Hipotecznego SA, Walne Zgromadzenie w formie uchwały podejmuje decyzję co do wyboru i odwołania członków Rady Nadzorczej oraz określenia zasad ich wynagradzania.

Zgodnie z brzmieniem par. 3 punkt 9 Regulaminu Rady Nadzorczej BRE Banku Hipotecznego SA ustalanie warunków kontraktów i wynagrodzeń dla członków Zarządu Banku należy do kompetencji Rady Nadzorczej.

Bank i jednostki z nim powiązane nie zawierały innych transakcji z Członkami Zarządu i Rady Nadzorczej lub osobami z nimi spokrewnionymi.

40. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Bank zawarł umowę na badanie sprawozdania finansowego z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych firmą PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. (PwC).

Umowa o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego została zawarta w dniu 22.06.2012 r. Umowa została zawarta na:

- badanie sprawozdania finansowego za okres od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r.,
- badanie pakietu konsolidacyjnego dla potrzeb konsolidacji Grupy BRE Banku SA jak również pakietu konsolidacyjnego dla potrzeb konsolidacji Grupy Commerzbank AG za okres od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r.,
- przegląd sprawozdania finansowego za okres od 01.01.2012 r. do 30.06.2012 r.,
- przegląd pakietu konsolidacyjnego dla potrzeb konsolidacji Grupy BRE Banku SA jak również pakietu konsolidacyjnego dla potrzeb konsolidacji Grupy Commerzbank AG za okres od 01.01.2012 r. do 30.06.2012 r.

Łączna wysokość wynagrodzenia PwC z tytułu badania sprawozdania finansowego BRE Banku Hipotecznego S.A. i pakietów konsolidacyjnych za okres od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r. wyniosła 185 tys. zł, z czego w 2012 r. została zapłacona kwota 98 tys. zł. (za okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r. wyniosła 185 tys. zł, z czego w 2011 r. wypłacono 37 tys. zł).

Łączna wysokość wynagrodzenia PwC z tytułu przeglądu sprawozdania finansowego BRE Banku Hipotecznego S.A. i pakietów konsolidacyjnych za okres od 01.01.2012 r. do 30.06.2012 r. wyniosła 98 tys. zł. Kwota w całości została zapłacona w 2012 r. (za okres od 01.01.2011 r. do 30.06.2011 r. wyniosła 98 tys. zł i została zapłacona w całości w 2011 r.).

Łączna wysokość wynagrodzenia PwC z tytułu badania i przeglądu sprawozdań finansowych i pakietów konsolidacyjnych za 2012 r. wyniosła 283 tys. zł, z czego w 2012 r. została zapłacona kwota 196 tys. zł. (w 2011 r. wyniosła 283 tys. zł, z czego w 2011 r. została zapłacona kwota 135 tys. zł).

Łączna wysokość pozostałego wynagrodzenia wypłaconego PwC z tytułu świadczenia innych usług na rzecz Banku wyniosła w 2012 r. 198 tys. zł (w 2011 r. 50 tys. zł).

41. Współczynnik wypłacalności/adekwatność kapitałowa

Nadrzędną zasadą zarządzania kapitałem w Banku jest utrzymywanie kapitału na poziomie zapewniającym stabilny rozwój Banku i pokrycie zarówno minimalnego wymogu kapitałowego jak i pozostałych ryzyk uznanych przez Bank za istotne. Zarządzanie kapitałem jest oparte na zasadach określonych w Prawie bankowym i dobrych praktykach.

Polityka zarządzania kapitałem w Banku opiera się o dwa podstawowe filary:

1. Utrzymanie optymalnego poziomu i struktury funduszy własnych, przy wykorzystaniu dostępnych metod i środków (zatrzymanie zysku netto, pożyczka podporządkowana, emisja akcji),
2. Efektywne wykorzystanie istniejącego kapitału między innymi poprzez zastosowanie systemów mierników efektywności wykorzystania kapitału, ograniczenie działalności nie przynoszącej oczekiwanej stopy zwrotu, rozwój produktów o niższej absorpcji kapitału.

Efektywne wykorzystanie kapitału jest więc integralną częścią polityki zarządzania kapitałem zorientowanym na osiągnięcie optymalnej stopy zwrotu z kapitału i dzięki temu stworzenia stabilnych podstaw zasilania bazy kapitałowej w przyszłych okresach, co pozwoli na utrzymanie współczynnika wypłacalności na poziomie co najmniej wymaganym przez instytucję nadzorującą (Komisja Nadzoru Finansowego - „KNF”). Współczynnik wypłacalności skalkulowany jako iloraz funduszy własnych i całkowitego wymogu kapitałowego przemnożonego przez 12,5, powinien wynosić co najmniej 8%. Zarówno według stanu na 31.12.2012 r. jak i na 31.12.2011 r. współczynnik wypłacalności Banku był na poziomie zgodnym z wymaganiami ustawy Prawo bankowe.

Współczynnik wypłacalności

Kalkulacja współczynnika wypłacalności, funduszy własnych oraz całkowitego wymogu kapitałowego Banku odbywa się w oparciu o następujące przepisy:

- Ustawa Prawo bankowe z dnia 29.08.1997 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665), z późniejszymi zmianami,
- Uchwała nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10.03.2010 r. (Dz. Urz. KNF z 2010 r. Nr 2 poz. 11), z późniejszymi zmianami,
- Uchwała nr 325/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 20.12.2011 r. (Dz. Urz. KNF z 2011 r. Nr 13 poz. 49),
- Uchwała nr 208/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22.08.2011 r. (Dz. Urz. KNF z 2011 r. Nr 9 poz. 34) z późniejszymi zmianami,
- Uchwała 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 04.10.2011 r. (Dz. Urz. KNF z 2011 r. Nr 11 poz. 42),
- Uchwała nr 384/2008 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 17.12.2008 r. (Dz. Urz. KNF z 2008 r. Nr 8 poz. 38) z późniejszymi zmianami.

Na fundusze własne Banku składają się:

1. Fundusze podstawowe obejmujące:

- fundusze zasadnicze (wpłacony i zarejestrowany kapitał zakładowy oraz kapitał zapasowy),
- pozycje dodatkowe funduszy podstawowych (fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej, niepodzielony zysk z lat ubiegłych, zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów oraz inne pozycje określone przez KNF),
- pozycje pomniejszające fundusze podstawowe - wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej, kwoty wynikające ze stosowania metody IRB do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

2. Fundusze uzupełniające obejmujące:

- pozycje bilansowe, o zaliczeniu których decyduje Komisja Nadzoru Finansowego (zobowiązania podporządkowane),
- niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży w wysokości równej 80% ich kwoty (przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym),

- pozycje pomniejszające fundusze uzupełniające - kwoty wynikające ze stosowania metody IRB do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

Całkowity wymóg kapitałowy Banku obejmuje łączny wymóg kapitałowy z tytułu:

- ryzyka kredytowego,
- ryzyka operacyjnego,
- ryzyka walutowego.

W dniu 14.08.2012 r. Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (BaFin) we współpracy z Komisją Nadzoru Finansowego (pismo z dnia 27.08.2012 r.) udzielił zgody warunkowej na stosowanie przez Bank metody wewnętrznych ratingów z zastosowaniem podejścia nadzorczego w zakresie przypisywania ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego do kategorii ryzyka (metoda IRB slotting approach) do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego. Wszystkim warunkom sformułowanym przez KNF przypisano istotność niską.

W związku z powyższym, w kalkulacji współczynnika wypłacalności Banku od 31.08.2012 r., całkowity wymóg kapitałowy został wyznaczony z uwzględnieniem wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego przy zastosowaniu metody IRB zgodnie z załącznikiem nr 5 do Uchwały Nr 76/2010 z dnia 10.03.2010 r. (z późniejszymi zmianami) oraz zgodnie z warunkami określonymi w zgodzie BaFin i KNF na jej stosowanie. Jednocześnie fundusze własne zostały wyznaczone z zastosowaniem pomniejszenia wynikającego z metody IRB.

Współczynnik wypłacalności Banku na 31.12.2012 r. ukształtował się na poziomie 11,97%, a na dzień 31.12.2011r. na poziomie 11,90%. Całkowity wymóg kapitałowy Banku na dzień 31.12.2012 r. wyniósł 281 412 tys. zł, w tym wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego wyniósł 268 243 tys. zł (31.12.2011 r. odpowiednio: 313 417 tys. zł i 301 190 tys. zł).

Kapitał wewnętrzny

Bank dostosowuje wielkość funduszy własnych do poziomu i rodzaju ryzyka, na jaki jest narażony oraz do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. W tym celu w Banku opracowano i wdrożono proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego, tzw. proces ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process), który służy utrzymaniu funduszy własnych na poziomie adekwatnym do profilu i poziomu ryzyka działalności Banku.

Kapitał wewnętrzny to szacowana dla Banku wielkość kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku. Kapitał wewnętrzny jest sumą kapitału ekonomicznego oraz niezbędnego kapitału na pokrycie pozostałych rodzajów ryzyka.

Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w Banku przebiega w sposób ciągły i składa się z sześciu etapów realizowanych przez jednostki organizacyjne Banku. Elementami procesu są:

- identyfikacja i określenie istotności poszczególnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku,
- kalkulacja kapitału wewnętrznego na pokrycie ryzyka,
- agregacja kapitału,
- testy warunków skrajnych,
- monitorowanie polegające na stałej identyfikacji ryzyka występującego w działalności Banku i analizie poziomu kapitału na pokrycie ryzyka.

Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego podlega zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą BRE Banku Hipotecznego SA. Całość procesu wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej Banku podlega corocznym przeglądom. Za proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego Banku odpowiedzialny jest Zarząd Banku.

W związku z tym, że suma wymogów kapitałowych Banku wyznaczonych zgodnie z Uchwałą Nr 76/2010 (z późniejszymi zmianami) jak również kapitał wewnętrzny oszacowany dla Banku na podstawie Uchwały nr 258/2011 są niższe niż wartość funduszy własnych Banku na dzień 31.12.2012 r. Bank utrzymywał fundusze własne na poziomie zgodnym z wymaganiami Prawa bankowego.

Adekwalność kapitałowa	31.12.2012
Fundusze własne:	
- Kapitał akcyjny	175 000
- Pozostały kapitał zapasowy	186 800
- Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	27 000
- Niepodzielony zysk z lat ubiegłych	228
- Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	2 360
- Korekta funduszy o wartości niematerialne	(1 384)
- Zobowiązania podporządkowane	100 000
- Zmniejszenia funduszy własnych wynikające ze stosowania metody IRB do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego	(68 839)
Fundusze własne razem	421 165
Aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem:	
Ekspozycje objęte metodą IRB do wyliczenia wymogu kapitałowego	2 422 378
- o wadze ryzyka 70%	208 258
- o wadze ryzyka 90%	1 971 347
- o wadze ryzyka 100%	109 668
- o wadze ryzyka 115%	133 105
Ekspozycje podlegające czasowemu wyłączeniu spod metody IRB	520 233
- o wadze ryzyka 100%	520 233
Ekspozycje podlegające stałemu wyłączeniu spod metody IRB	407 236
- o wadze ryzyka 20%	120 746
- o wadze ryzyka 35%	4 348
- o wadze ryzyka 75%	834
- o wadze ryzyka 100%	280 936
- o wadze ryzyka 150%	372
Aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem razem	3 349 847
- Instrumenty pochodne o wadze ryzyka 20%	1 210
- Instrumenty pochodne o wadze ryzyka 50%	1 983
Instrumenty pochodne ważone ryzykiem razem	3 193
Aktywa, zobowiązania pozabilansowe oraz instrumenty pochodne ważone ryzykiem razem	3 353 040
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	268 243
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	11 841
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego	1 328
Całkowity wymóg kapitałowy	281 412
Współczynnik wypłacalności	11,97%

Adekwatność kapitałowa	31.12.2011
Fundusze własne:	
- Kapitał akcyjny	175 000
- Pozostały kapitał zapasowy	170 150
- Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	23 000
- Niezrealizowane zyski na instrumentach dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży	156
- Korekta funduszy o wartości niematerialne	(2 048)
- Zobowiązania podporządkowane	100 000
Fundusze własne razem	466 258
Aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważne ryzykiem:	
- o wadze ryzyka 20%	142 218
- o wadze ryzyka 35%	5 414
- o wadze ryzyka 75%	24 122
- o wadze ryzyka 100%	3 589 709
- o wadze ryzyka 150%	152
Aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważne ryzykiem razem	3 761 615
- Instrumenty pochodne o wadze ryzyka 20%	495
- Instrumenty pochodne o wadze ryzyka 50%	2 755
Instrumenty pochodne ważne ryzykiem razem	3 250
Aktywa, zobowiązania pozabilansowe oraz instrumenty pochodne ważne ryzykiem razem	3 764 865
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	301 190
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	12 227
Całkowity wymóg kapitałowy	313 417
Współczynnik wypłacalności	11,90%

42. Zdarzenia po dniu bilansowym

W dniu 08.01.2013 r. nastąpił wpis do Krajowego Rejestru Sądowego nowej wysokości kapitału zakładowego BRE Banku Hipotecznego SA, podwyższonego w wyniku nowej emisji. Według stanu na dzień 08.01.2013 r. kapitał zakładowy BRE Banku Hipotecznego SA (w całości wpłacony) wynosi 275 000 000 zł.

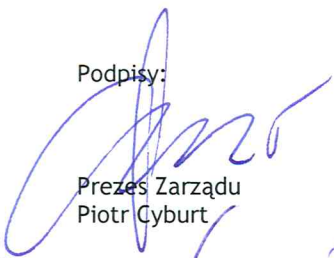
Poniżej zaprezentowano skład akcjonariatu oraz strukturę kapitału akcyjnego po zarejestrowaniu podwyższonego w wyniku nowej emisji kapitału akcyjnego.

Nazwa akcjonariusza	Kapitał w tys. zł	Akcje/Udziały		Głosy na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy	
		Liczba w tys. sztuk	%	Liczba w tys. sztuk	%
BRE Holding Sp. z o.o.	208 200	2 082	75,71	2 082	75,71
BRE Bank SA	66 800	668	24,29	668	24,29
Razem	275 000	2 750	100	2 750	100

ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY (STRUKTURA)						
Seria/ emisja w tys.	Rodzaj akcji	Liczba akcji w tys. sztuk	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej w tys. zł	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy
500 akcji serii A	imienne	500	seria A 50 000	gotówka	16.04.1999	01.01.2000
850 akcji serii B	imienne	850	seria B 85 000	gotówka	20.09.2000	01.01.2001
400 akcji serii C	imienne	400	seria C 40 000	gotówka	24.04.2006	01.01.2006
1 000 akcji serii D	imienne	1 000	seria D 100 000	gotówka	08.01.2013	01.01.2013

Warszawa, 28.02.2013 r.

Podpisy:

 Prezes Zarządu
 Piotr Cyburt

 Członek Zarządu
 Sven-Torsten Kain

 Członek Zarządu
 Marcin Wojtachnio

 Członek Zarządu
 Marcin Romanowski

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych
 Milena Zwolińska-Grabowicz

